BULLETIN FÖR SVENSKA STRÅKLÄRARFÖRBUNDET NR 3 VÅREN 2003

Newsletter

Årsmöte i Norrköping Låtskrivartävlingen avgjord Att falla handlöst – om stråkstudion i Västerås

Ordföranden har ordet

Vissa dagar tycker jag att jag har världens bästa arbete. Jag får nästan nypa mig i armen för att riktigt förstå att jag faktiskt får betalt för att spela med alla dessa härliga barn och ungdomar. Nu är jag så lyckligt lottad att flera av mina elever spelar bättre än jag själv, så jag får ibland känslan av att det är jag som borde betala för lektionerna!

Som häromdagen. En elev hade hittat gamla duettböcker hemma hos sin mormor och vi ägnade hela lektionen åt att bara musicera. Musiken och kommu-

nikationen i spelet gav mig närmast en euforisk känsla. Likadant var det ett par dagar tidigare då jag bjudit in Gunilla Gårdfeldt från Musikhögskolan i Göteborg att jobba med scenisk kommunikation med min äldsta grupp Scandinavian Strings. Som hon fick dem att spela! Barnens ögon lyste och de spelade med sådan intensitet och glädje att jag fullkomligt glömde att jag en timma tidigare gått till jobbet sur och grining med 39 graders feber i kroppen.

För visst är det så. Ibland känner man att man har världens sämsta arbete då man inte har någon som kan gå in och ta ens timmar och konserter då man är sjuk eller när det inte märks i lönekuvertet hur mycket man sliter på obekväm arbetstid. Ibland undrar min man hur jag kan betala för att åka iväg en helg för att undervisa, vilket senast hände förra helgen då vi hade årsmöte i Norrköping.

Det är helt enkelt så att det ger mer än det kostar! Bara det att få sitta och spela folkmusik med Siw Burman med NOTER var värt hela resan. För första gången kunde jag med mitt minimala minne vara med och spela denna underbara musik utan att behöva tänka på memorering. Vi fick ett skal som Siw visade oss hur man kunde fylla och känslan av att få vara en i gänget var underbar!

Vare sig man har en bra eller dålig dag i arbetet som lärare så känns det skönt att veta att man inte är ensam. Hur har du det på ditt jobb? Läs gärna om en dag i Ylva Lundbergs liv. Kanske blir du inspirerad att själv skicka in en dagboksanteckning från en helt vanlig dag i ditt liv som stråkpedagog!

Med de varmaste vårhälsnigar,

Eva Bogren Eva.Bogren@musik.gu.se

Och en hälsning från redaktören och sekreteraren:

Roligt roligt att vi blivit så många fler i förbundet! Det märks väldigt konkret när man som jag skickar papper och tidningar till nya medlemmar. Jag hoppas att alla ni nya och alla andra känner att Svenska Stråklärarförbundet är vad ni behöver i ert dagliga arbete. Vi hoppas kunna erbjuda ännu mer framöver – missa inte alla de fantastiska låtarna som unga stråkmusiker runtom i Sverige skickat till vår tävling, och som vi börjar publicera i nästa nummer! Och glöm inte att höra av er med synpunkter och annat! – Jag passar också på att be om ursäkt för att det här numret är ganska kraftigt försenat ...

estanews@musician.org

European String Teachers Association

Centralt sekretariat:

Solange Eggermont (tillfällig sekreterare)

Musikschule Konservatorium Bern

Kramgasse 36

CH-3011 Bern, Schweiz

Telefon: +41 31 32 65 378, Fax: +41 31 31 22 053

E-post: seggermont@compuserve.com

President: Igor Ozim (D)

Vice president: Elspeth Illiff (GB)

Kassör: Käthi Gohl (CH)

Övriga ledamöter: Aino Riikjärv (EST), Kjell-Åke Hamrén (SE)

Omslaget: Svenska Stråklärarförbundets årsmöteshelg ägde i år rum i

Norrköping. Foto: Anna Braw

Newsletter

(Bulletin för Svenska Stråklärarförbundet)

är en publikation utgiven för Svenska Stråklärarförbundet

Ansvarig utgivare: Eva Bogren Redaktör: Anna Braw

Artiklar, inlägg, recensioner etc är välkomna och skickas till

estanews@musician.org

ESTA Newsletter/Anna Braw Änggatan 7, 2 tr 702 24 Örebro 019-20 84 22 (a), 36 04 05 (b)

Copyright för artiklar och inlägg: SSF och enskilda författare. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material. Innehållet i publikationen ger ej uttryck för centrala ESTA:s åsikter i skilda frågor. Eftertryck tillåtet endast efter tillstånd och med angiven

Medlemsskap i SSF kostar 250 kr/år för aktiva och stödjande medlemmar (200 kr om betalning erläggs före 1/5), 100 kr för studenter och pensionärer (75 kr före 1/5). Pg 88 69 57-0

OBS! Glöm inte att ange namn och adress tydligt samt att meddela eventuella adressändringar!

Annonspriser tills vidare: Helt uppslag 3000 kr Hel sida 1800 kr Halv sida 900 kr Mindre 600 kr

För beställning, kontakta redaktören. Manusstopp för hösten 2003: 15 juli

Svenska Stråklärarförbundet

c/o Kungliga Musikaliska Akademien Blasieholmstorg 8 111 48 Stockholm Pg 88 69 57-0

Hedersledamöter: Harald Thedéen, Iris Rydman, Anders Sparf

Styrelse:

Ordförande: Eva Bogren Vice ordförande: Lisbeth Vecchi Sekreterare: Anna Braw Vice sekreterare: Päivikki Wirkkala-

Malmqvist Johan Falk

Kassör: Övriga ledamöter: Ingemar Edström,

Siw Burman, Thorleif Thedéen

Suppleanter, tillika kretsombud: Andrine Bendixen-Mangs, Yvonne Bergström, Lars Jöneteg, Frank Lind, Stefan Valdemarsson, Bengt-Eric Norlén

Arkivfynd vidgar repertoaren

Helen Callus spelar bortglömd violamusik

Det finns de som beklagar sig över en begränsad repertoar.

Och så finns det de som letar – och hittar.

En del gör till och med succé på det viset.

Den brittiska altviolinisten Helen Callus har med sin skiva *A Portrait of the Viola* vidgat violarepertoaren avsevärt.

– Jag hade ingen aning om vad det var jag skulle hitta när jag satte igång. Jag satt framför datorn och tänkte: det kan ju finnas något mer! Och det gjorde det, säger Helen Callus.

Hon har fått se sin debutskiva omskriven i fler sammanhang än de flesta klassiska inspelningar, och nu börjar unga altviolinister höra av sig och fråga om de kan studera skivans stycken med henne som lärare. Det går bra – hon har en tjänst på University of Washington i Seattle som violaprofessor (blev det redan som 26-åring!) och är just nu ordförande i det amerikanska violasällskapet. Allt som kan främja violaspelandet i världen är bra, resonerar hon.

Men en hel skiva med nästan uteslutande okänd violamusik – hur får man en sådan idé?

– Jag ville göra en inspelning, och jag ville att min första inspelning skulle bli så bra som möjligt – självklart. En lärare som jag studerat för hade rekommenderat Rebecca Clarkes violasonat, och jag fastnade genast för den. Då är den naturliga frågan: har hon skrivit mer? Jag började leta – och upptäckte att det hade hon. Men nästan inget fanns utgivet.

I jakten på Rebecca Clarke, som på sin tid, i början av förra seklet, var mycket känd både som violast och kompositör, hittade Helen Callus några andra namn. Det fanns fler brittiska kvinnor som skrev musik för viola under den här tiden! Hon jagade vidare.

– Väldigt lite av det de skrivit fanns på några musikförlag, så jag fick försöka hitta deras släktingar och fråga vad som fanns och om jag kunde få se. De var lite misstänksamma i början, men jag fick en del material i alla fall. Handskrifter, musik som kanske aldrig framförts – det var otroligt spännande!

Skivbolaget som Helen Callus kontaktade nappade direkt: en ung kvinnlig brittisk violast som spelar romantisk musik av bara brittiska kvinnor – vilket lysande tema för en skiva!

Själva inspelningen blev ett äventyr. Trots idogt förberedelsearbete tillsammans med pianisten Robert McDonald fick Callus flera gånger avbryta studioarbetet för att ringa någon av tonsättarinnornas efterlevande i England och be dem att hjälpa till med att tyda notskriften en extra gång.

– Det var svårt att få allt att stämma, mycket svårare än vi trott. Nu ska flera av styckena ges ut, och jag hoppas bara att det inte blir en massa fel i de tryckta stämmorna också ...

Vad innehåller skivan, då? Jo, mycket Rebecca Clarke, förstås: förutom den berömda sonaten hittade Helen Callus fyra kortare stycken. Freda Swain, som levde 1902–1985, har fått bidra med en *English Reel* som hon skrev 1958. Pamela Harrison (1915–1990) hade, upptäckte Helen Callus, skrivit en underbar violasonat direkt efter andra världskriget. Den gick det inte att vara utan. Och Janetta Gould, född 1926, hade gjort ett arrangemang av en skotsk folkvisa, *Oh Can Ye Sew*

Cushions, som fick avsluta hela skivan.

– Det bästa som jag har lärt mig medan jag hållit på med skivan är att det finns så väldigt mycket mer musik än vi vet om, säger Helen Callus. Vi behöver inte vara avundsjuka på andra instrument som har en större repertoar.

Hon säger sig gärna knycka de bästa violinisterna från violinprofessorerna. Världen behöver fler bra violaster, och de flesta som ger instrumentet en ordentlig chans inser att det finns massor av möjligheter i det. Nästan lika roligt är det att ha rykte om sig att vara något av en Clarke- eller Harrison-specialist – de studenter som förälskat sig i skivan dyker gärna upp hos Helen Callus för lektioner.

Naturligtvis är det lite extra roligt att spela bara musik skriven av kvinnor. Men nästa skiva ska bli helt annorlunda:

– Jag har fått klartecken från skivbolaget att göra en samlingsskiva med de stora violakonserterna. Det ska bli otroligt roligt att arbeta tillsammans med en orkester. Och i det riktigt stora formatet!

Anna Braw

Helen Callus. Foto: Jose Villarubia

Nyupptäckt

Ett svenskt Andante religioso för viola har sett dagens ljus igen tack vare satsningen Altfiol i Väst. Josef Czapek, född i Tjeckien, dominerade Göteborgs musikliv från mitten av 1850-talet och stycket har förvarats i autograf på Statens musikbibliotek, men nu tryckts och getts ut. Violasolisten kan ackompanjeras av två altfioler, två celli och kontabas, eller av piano eller orgel. För beställning, kontakta Altfiol i Väst, 031-65 44 30, 25 40 73, m.bengt.andersson @hem.utfors.se

Groove i Göteborg

Till årets stråkdagar i Göteborg – som vanligt den stora händelsen för alla Sveriges stråklärare, på höstlovet, och i arrangemang av Svenska Stråklärarförbundet och Musikhögskolan i Göteborg – kommer Edgar Gabriel för att inspirera till massor av improvisation. Titta gärna på hans material *String Groove* (bok och skiva) så länge: www.stringroove.com

Rock för stråk

Flerfaldigt Grammis-nominerade Hampton String Quartet spelar allt: Led Zeppelin, Beatles, Rolling Stones ... Och deras arrangemang finns tillgängliga för fler via musikförlaget Mona Lisa Sound. Den kvartett som längtar hejdlöst efter att bli rockstjärnor och exponera sitt fantastiska samspel bör genast göra ett studiebesök: www.monalisasound.com

Samtal och inspiration i Piteå:

Hur får vi elever?

Ingemar Edström rapporterar från en helg på musikhögskolan i Piteå, där diskussionerna om musikskolans framtid blev intensiva och givande.

Musikhögskolan i Piteå var initiativtagare när representanter från en mängd musik- och kulturskolor i norra Sverige hade samlats till samtals- och inspirationshelg fredagen och lördagen den 24-25 januari i år. Representanter från musikhögskolan var studierektor Gertrud Grönlund och dirigenten Petter Sundkvist. Gästföreläsare var Sture Nilsson, i det närmaste legendarisk musikledare från Vargön. Ämnet för sammankomsten var den brist på elever som spelar orkesterinstrument. Detta är ett faktum som gäller över hela landet och som inte minst avspeglar sig i sökande till högre musikutbildningar. Stråkinstrument, men i ännu högre grad på blåsinstrument, känner av detta.

Det var Sture Nilsson som inledde konferensen med att berätta om hur han med stor beslutsamhet och ibland okonventionella metoder startade och drev musikskolan i Vargön. Undervisningen startade i första klass och skyndade långsamt fram (enligt hans egen definition). Han poängterade betydelsen av föräldraengagemang och berättade om den aktiva föräldraförening som på många sätt var en viktig del av Vargöns musikskola. Han

betonade vikten av sommarkurser, något som existerar ytterst sparsamt i dag.

Diskussionens vågor gick naturligtvis höga eftersom kursdeltagarna var engagerat musikskolefolk. Frågeställningar som "hur fungerar dagens barn jämfört med för 10 år sedan", "vilken är den ideala åldern att börja spela ett instrument" och "hur mycket undervisningstid krävs för att nå framgång" ventilerades. Att musik har en viktig påverkan på övrigt inlärande är ju ett gammalt känt faktum som motiverar en tidig start. Synpunkter som att musikskolan inte "är med i tiden" och att pop-och rock-kulturen tar överhanden konstaterades. Vikten av att "barn spelar för barn" gavs stor uppmärksamhet.

När det var dags att summera konstaterades enighet på många viktiga punkter.

Att starta tidigt, gärna i samband med skolstarten, och att få media (TV) att mera intressera sig för musikskolans verksamhet samt att ytterligare engagera föräldrar var några av de viktigare slutsatserna. Man beslöt att jobba vidare, nu närmast vid en rektorskonferens i Haparanda i februari. Vidare beslöts att kalla till ett uppföljande möte hösten –03 och då rikta sig till hela landet.

Ingemar Edström, musikskolan och musikhögskolan i Piteå

Byt till Jönköping

Fortfarande finns platser kvar på bytarhelg för Suzukilärare

Har du undrat hur kollegor löser ett speciellt problem? Behöver du musik till din ensemble? Har du något att dela med dig av? Det går fortfarande att anmäla sig till utbytarhelg i Jönköping den 11–12 oktober.

Utbytarhelg är ett enkelt koncept: alla tar med

sig vad de har, man samlas under en helg på en trevlig plats, och förutom att visa sitt eget får man ta del av alla de andras "matsäck". Det kan vara bredvidmaterial, trick, specialövningar, ensemblemusik, hjälpmedel och mycket annat – och om fynd från sådana helger vittnar gärna de som varit med.

Tidigare har helgerna oftast ordnats på helt individuella initiativ av Suzukilärare i olika delar av Sverige. Nu är för första gången Svenska Stråklärarförbundet med och arrangerar. Helgen riktar sig främst till dem som arbetar med Suzuki-materialet på ett eller annat sätt, men alla är välkomna. Ann-Loui Nilzén är ansvarig på plats i Jönköping, där vi kommer att hålla till mycket centralt på Kulturskolan, som ligger nära stationen och mitt emot City Hotel. På hotellet kan man bo fint för ett mycket rimligt pris, och själva "kursen" kostar 400 kr för SSF-medlemmar. Det täcker fika, lördagsmiddag och söndagslunch samt administrativa konstnader.

Vill du veta mer? Ann-Loui finns på telefon 036-18 41 92 och på e-postadressen annlouimagnus@hotmail.com.

Redan nu kan vi utlova test av Eva Bogrens specialdesignade axelstöd av skumplast och en och annan idé om hur man kan arbeta med puls och rytmläsning med nybörjarelever. Men det är du som ger helgen dess bästa innehåll!

Satsningen har gett resultat: Vi blir fler

Varför ska man vara med i Svenska Stråklärarförbundet?

Fråga alla våra nya medlemmar! Sedan nyår har ett kraftigt ökande antal stråklärare anslutit sig till förbundet.

En ideell förening måste naturligtvis alltid fundera över sin egen existens. Varför finns vi? Vad är vi bra för? Vad väntar sig medlemmarna av oss och varför är de medlemmar?

Svenska Stråklärarförbundet har ett ganska uppenbart syfte: vi är en intresseförening för stråklärare, stråkmusiker och andra som tror att musikundervisning är viktig och vill arbeta för att ständigt göra den bättre och mer känd och uppskattad.

Men det finns många olika sätt att göra det på, och både idéer, arbetssätt och prioriteringar bestäms helt och hållet av förbundets medlemmar. Just nu försöker vi satsa så mycket vi kan på en bra medlemstidning, eftersom förbundets medlemmar är spridda över hela Sverige (vi har faktiskt också en del medlemmar i utlandet!) och en tidning är en av de saker som alla kan ha nytta av, oavsett geografin. Dessutom provar vi olika former av studiedagar, kurser etc för att se vad flest verkar ha glädje av.

Behöver vara många

Men för att verkligen kunna påverka vår arbetssituation och tala med tyngd bakom orden i olika sammanhang – och för att det ska bli riktigt givande att vara medlem! – behöver vi förstås vara många. Därför har vi i där vi mötts – i styrelsesammanträden och vid års-

mötet i Norrköping, till exempel – diskuterat hur vi kan bli fler och hur vi kan göra medlemskapet till något fördelaktigt för alla våra medlemmar.

Det har visat sig att många stråklärare fortfarande inte vet om att vi finns. Detta kan förstås alla vi som är med göra något åt. Det är inte svårt att beställa papper, inbetalningskort och provnummer av tidningen! En konkret satsning gjordes i början av året, då vi gick igenom Svenska Suzukiförbundets lärarlista och skickade information till de lärare som inte redan var medlemmar hos oss. Dessutom har vi skickat ut inbjudan till en hel del andra lärare som vi saknat i matrikeln. Resultatet har inte låtit vänta på sig: i det här numret presenterar vi nästan 40 nya medlemmar!

Förväntningar

Naturligtvis har vi mycket olika förväntningar på förbundet. En del är nöjda med att läsa tidningen, andra vill gärna träffa kolleger och prata och byta material, och åter andra vill helst ha en fullmatad kurshelg som både arbetsgivare och arbetslag kan ha maximal nytta av. Vi undervisar också på många olika nivåer, vilket är lite ovanligt i stråklärarförbundsvärlden. Flera av våra förbund har övervägande antingen högskolelärare eller nybörjarpedagoger som medlemmar.

Vad vi hoppas är förstås att förbundet ska kunna ge alla vad de behöver – och att alla som är med ska bidra med vad de kan och vill. Att så många lärare valt att gå med i förbundet under de senaste månaderna ser vi som ett mycket gott tecken!

Apple Hill-metoden fungerar

Kammarmusik för fred

Att musik är bra för människan tycker nog de flesta av oss. Men kan musik bygga fred?

Musikerna och pedagogerna som arbetar på Apple Hill tror det.

Ibland kan man få för sig att musikläraryrket är något som utövas långt ifrån världshändelserna. Och så är det nog ofta – men inte för dem som hamnar på Apple Hill, en före detta bondgård i New Hampshire i USA. Sommarmusikkurser har hållits länge här, men efter en turné i Israel i slutet av 1980-talet beslöt sig lärarna för att i första hand bjuda in musicerande ungdomar från konfliktdrabbade omtåden

Sedan dess samlas tonåringar och musikhögskolestudenter från Mellanöstern, Nordirland, Syrien, Jordanien, Azerbadjan, Georgien och flera andra länder samt innerstadsungdomar från amerikanska storstäder, där etniska konflikter och gängbråk är vanliga.

– Mozart, Haydn och Beethoven kan alla spela – det är inte politisk musik, säger Cecile Khill, en palestinsk pianist som deltagit i kurserna och assisterat som lärare på Apple Hill. Och genom att spela kammarmusik tillsammans lär man känna varandra som musiker och som personer, inte som fiender.

Apple Hill Chamber Players, som består av kursdeltagare, turnerar varje år i Mellanöstern och reser också till andra deltagares hemländer. Budskapet är tydligt uttalat: de här unga musikerna spelar för fred.

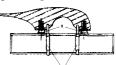
Läs mer: www.applehill.org

Alternativ

Allt fler musikutbildningar växer fram i takt med att högskolorna i Sverige profilerar sig – senast i raden är collegeutbildningen på Kapellsbergs Musikskola i Härnösand, där man läser 20 poäng språk under ett år (motsvarande halvfart) samtidigt som man spelar lika mycket. Tänkt för den som vill fundera på framtiden och bredda sina kunskaper. På Musikhögskolan Ingesund startar kursen Musik 40 p med mycket spel i kursplanen. – I Örebro finns sedan ett par år ensemblemusikerprogrammet på 80 p (två år), och i Göteborg satsas det stort på orkestermusikerutbildning (som dock kräver musikerutbildning eller motsvarande i förväg).

Hakstöd med skruv

Hur hittar man det perfekta hakstödet? Ett steg närmare kan man komma med en ny uppfinning.

Tack vare två stabila skruvar som går in i hakstödet underifrån kan man justera höjden på hakstödet så att det passar ens egen hals. Hakstödet finns hos Nilssons i Malmö.

Grattis!

Till årets kulturskola utsågs vid en ceremoni i Örebro nyligen kulturskolan i Jönköping. Vi gratulerar! Hederspriser fick Dals-Ed och Mölndal, där bland andra Andrine Bendixen Mangs och Ylva Lundeberg arbetar.

Hakstöd med gelé

En hakstödsinnovation till: för folk med känsligt skinn och/eller behov av något lite mjukt finns numera också Gelrest, ett hakstöd som formar sig lite efter varje haka som läggs i. Mer information: www. gelrest.com

Att falla handlöst och spela

Ergonomi och stråkmusik enligt Bengt Frids egen metod

Ett nytt sätt att undervisa i stråkinstrumentspel?

Bengt Frid, som arbetar med Stråkstudio enligt eget koncept på Västerås kulturskola, berättar om sina ergonomiska, pedagogiska och musikaliska idéer med början i detta nummer.

Om man handlöst slänger sig i en bassäng och har modet att avspänt låta sig sjunka, samtidigt som man har uppmärksamheten riktad på sina armar, fingrar, höfter och ben, kommer man att se, att dessa — i sina leder — intar ett mycket avspänt läge. Den vinkel som lederna nu intar är den mest naturliga för varje led eftersom den befinner sig i sitt mest öppna läge, d v s det finns lika mycket plats för rörelse åt båda hållen. Dessutom är musklerna runt dessa leder från födseln, i sin längd, avpassade till just detta läge.

Ovanstående är, ur anatomisk synpunkt, en av grundvalarna för ett sunt och avspänt violinspel, och det är synd att det för vissa skall behövas 40 års pedagogisk och violinistisk erfarenhet samt en arbetsskada för att en så självklar kunskap skall slå igenom i spelet. Det fordras en väckarklocka.

I tre artiklar kommer jag att beskriva Stråkstudion: dess bakgrund, verksamheten som den nu bedrivs i Västerås Kulturskolas regi och Stråkstudions mål och utvecklingsmöjligheter.

Krävande för kroppen

Först som sagt en nödvändig bakgrundsbeskrivning.

1949 började jag som en motvillig violinelev i Västerås Musikskola, och min lust att öva kom inte igång förrän jag var

14 år. Efter det gick dock utvecklingen fort och som sextonåring fick jag möjlighet att undervisa vid musikskolan för att finansiera mina fortsatta violinstudier. Så gick det till på den tiden. Parallellt med undervisningen i Västerås Musikskola och spel i Västerås Musiksällskaps Symfoniorkester fick jag genom en unik lärling-mästarrelation en begynnande pedagog- och musikerutbildning, först förlagd till Västerås och senare till både Stockholm och New York. Tiden i symfoniorkestern och i den 1963 bildade Västerås Kammarorkester blev mycket stimulerande för sinnet men mycket krävande för kroppen. Undermedvetet hade jag på känn att det var något i mitt rörelsemönster som inte var som det skulle och jag fick betala dyrt med övningstid för de 'framgångar' jag hade i studierna. På den här tiden pratade man inte om ergonomi och ännu mindre kunde man stava till ordet. Fick man ont någonstans var man antingen sjuk eller obegåvad och av den anledningen gick man och drog med sina symptom på felaktigheter i det kroppsliga beteendet.

I slutet av sjuttiotalet kom också – som ett brev på posten – dessa besvär i dagen i form av en arbetsskada och under ett halvår var jag i stort sett oförmögen att spela utan smärta, förenat med andra obehag.

Jag rehabiliterades och började tänka i nya ergonomiska och pedagogiska banor. Under en tioårsperiod gjorde jag i min undervisning experiment av olika slag, och för att få bekräftelse på att mina idéer gick i rätt riktning uppsökte jag min gode vän läkaren som tidigare hade hjälpt mig. Han blev entusiastisk och erbjöd sig att ställa upp som min privata lärare i ergonomi, anatomi och muskelfysiologi och naturligtvis tog jag chansen.

Vända motvind till medvind

Under den här tiden och ett stort antal år framåt hade också musikskolorna fått känna på en ekonomisk snålblåst som man tidigare inte trodde var möjlig. Som ytterligare stenar på bördorna kunde vi ana en vikande benägenhet hos blivande elever att välja just stråkinstrument, när de anmälde sig till våra svenska musikskolor.

I ett försök att få grepp om den totala problembilden, formulerade jag följande fyra frågor som för slutresultatet var nödvändiga att besvara:

Hur kan vi, för något så krävande som spel på stråkinstrument, vända motvind till medvind när laget förälder/ elev i dessa dagar är mer benägna att avbryta studierna om förväntningarna på snabba resultat inte infrias, vilket ofta har till följd att vi förlorar en elev, när barn nuförtiden tillbringar mer tid med stillasittande aktiviteter vid t ex TV:n eller datorn, vilket har till följd att utvecklingen av den kroppsliga, finmotoriska apparat som skall fungera bra vid t ex fiolspel i fler fall än förr är försenad, när ekonomin i landets kommuner i förlängningen kräver rationellare undervisningsformer och för att om möjligt i tid möta barnens behov och musikaliska förväntningar och när konkurrensen med andra aktiviteter nuförtiden är större än förr?

En morgon i maj 1995 presenterades mitt svar på dessa frågor – Stråkstudion – för skolans ledning, och året därpå, i september 1996, startade verksamheten i Västerås Kulturskolas regi. I nästa nummer presenteras Stråkstudion närmare.

Bengt Frid, fiollärare på Kulturskolan i Västerås Hur har vi det på jobbet? Hur ser en stråklärares arbetssituation ut? ESTA Newsletter drabbas titt som tätt av nyfikenhet och bad Ylva Lundberg i Mölndal att skriva dagbok under en mycket begränsad tidsperiod ...

En dag med Ylva

En gråkall dag i slutet av januari men en ny dag i arbetsveckan kommer jag till Mölndals musikskola mitt på dagen. Jag bär in mitt instrument, packar upp mina noter och skruvar upp värmen på elementet i rummet jag skall tillbringa eftermiddagen i.

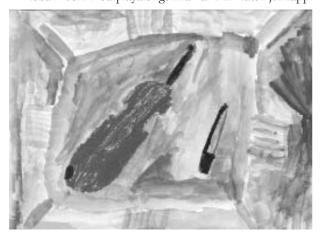
Min lilla blå matlåda och jag beger oss till det minimala personalrummet för en lunch och under tiden mikron värmer maten "kollar" jag mejlen.

Tillbaka i undervisningsrummet och halvvägs i min egen uppvärmning på fiolen kommer Kristian, en elev som går sitt åttonde skolår och just fått sitt första skolbetyg. Eftersom detta skolåret är extra arbetsamt ur många aspekter har vi gemensamt beslutat att inte jobba med så svåra saker detta året utan mera fokusera på orkesternoter och öka säkerheten i redan befintlig teknik och musikalitet. Kristians mamma har spelat fiol och han spelar nu på hennes fiol, dessutom har jag bett honom ta med noter som hans mamma spelat när hon studerade violin. Kayseretyder har vi redan börjat med men just idag hittar vi en Romance av Sibelius som vi bestämmer att vi skall börja spela. Min uppgift till nästa vecka blir att kopiera en sida ur Haydns violinkonsert som fattas i hans noter. Det stycket skall bli vårens huvudprojekt, att lägga grunden till sats 1.

Jonatan finns utanför och kommer med glad min in i rummet. Nyligen har Jonatan fått en ny violin som klingar så vackert. Dagens uppvärmning blir lite vibratoövningar på lite olika ställen på fiolen. Wohlfart-etyder är en ny uppgift efter jul och dagens etyd spelar han galant. Det passar Jonatan att få jobba med lite längre övningsstycken och att försöka öka hastighet och uthållighet samt koncentration i en mer komplex notbild. Gavott nr 3 ur Suzukis samlingbok 3 spelar vi, till nästa lektion skall han öka tempot. Tredje läges-boken är kvarglömd hemma så den spelar vi ur nästa gång.

En underbar ton håller Sofia på att skapa. Hon har börjat vibrera av sig själv. Vi har lagt allt annat åt sidan för att utveckla denna ton som är på väg. Är tonbildningen själens spegel? Jag vill gärna fortsätta att tro det.

Abba-musik med playalongskiva har Elin fått i julklapp.

Idag spelar hon låten med enbart komp och klarar melodin helt själv. Det gör hon så bra så jag går för att hitta någon mer som kan få njuta av denna låt. Andrine, kollega och musikskolechef, kommer och lyssnar.

Nästa elev är tyvärr sjuk, så när Rebecka kommer arbetar vi med orkesternoter till juniorsymfonin.

Nu gäller det att snabba sig, för om tio minuter skall en orkesterlektion börja i en helt annan skola. Eftersom det är kallt så på med alla ytterkläder, packa ner fiolen och småspringa till stråkorkestern STRÄNGDRAGET. Det är en helt ny orkester som jag och min kollega Eva Österberg startat nu i höst. Orkestern består av 16 fioler och två celli, och eleverna är i åldrarna 7–9 år. Tillsammans gör vi en orkestermetodik för de allra yngsta. Musikanterna kommer direkt från våra stråkrytmikgrupper. Vi skriver och arrangerar material själva och barnen är redan på väg att bli trygga och kunniga orkesterspelare.

Snabbt tillbaka till musikskolan för att avsluta dagen med Rebecka och hennes mamma. Det är vibratots dag idag, det klingar riktigt, varmt och avspänt och med lite teaterövningar växer styrkan i tonen och självförtroendet kommer.

Måndagar är en speciell dag, för då kommer elever från alla olika skolor och alla känner jag väl.

Veckans höjdpunkt, stråkkvartettspel 19.00–20.00, varannan vecka. Karin, Mikael, Carl-Alexander och Melinda är fyra ungdomar som verkligen tycker om att spela kvartett. Kvällens lektion ägnas åt finputsning av en tango som skall framföras på en rektorskonferens. Min instruktion är att det skall börja spritta i benen på rektorerna. Vi lägger till lite skrapljud (nära stallet) i de ackompanjerande figurerna, och ungdomarna själva bestämmer dragningar och dynamik. Vi hinner också spela igenom Wikmanssons (d-moll) stråkkvartett, sats två, för första gången.

Under tiden jag släcker och plockar ihop mina saker hör jag storbandet repetera i aulan och det svänger, latinamerikanska rytmer som får mig att känna glädje över min arbetsplats, trots den sena timmen.

Ylva Lundberg violinpedagog i Mölndals musikskola soch medansvarig för stråkpedagogdagarna i Göteborg

Skriv dagbok du också!

Hur ser en dag på arbetet ut för dig? Dela med dig av glädjeämnen, problem, roliga händelser, frågor och funderingar till oss kolleger! Du bestämmer själv hur mycket du vill skriva. Alla dagböcker är välkomna! estanews@musician.org

Till vänster: fiolen får vila en stund på bordet – ett av bidragen i vår teckningstävling förra hösten. Skicka gärna in elevers teckningar även nu! De som kommer med i tidningen får ett litet pris och ett diplom.

Årsmöteshelg i Norr

Ergonomi, basbus, målinriktat arbete, teknikträning i grupp, små låtar för små stråkar, folkmusik och opera – det var ett minst sagt omväxlande program som bjöds på Svenska Stråklärarförbundets årsmöte i Norrköping i mars.

Fiolergonomi. Maria Jansson, Norrköpings Kulturskola,

> Alldeles gratis studiedagar där våra egna kolleger delar med sig verkar vara ett vinnande koncept.

Ni vet hur det är: vardagens plikter tar så mycket tid och energi att det där helgprojektet som verkade så lockande när papperen dök upp för ett par månader till slut blir bara ytterligare något man måste ta sig igenom.

Så kan det kännas när man ger sig av. Men när man väl kommit fram brukar det bli annorlunda. Och på Norrköpings Kulturskola väntade stråklärarna, med Päivikki Wirkkala-Malmqvist i spetsen, med öppna armar. Klart att det var helt rätt att komma hit!

Svenska Stråklärarförbundets årsmöte 2003 blev livligt, eftersom vår ökande livlighet lett till att kassan sinar. Det är naturligtvis ingen ursäkt för att minska på verksamheten, men hur kommer vi i ekonomisk balans igen? Medlemsvärvning, annonsförsäljning, medlemsavgifter och möjliga besparingar hörde till ämnen som diskuterades, och vår kassör Johan Falks uträkningar gav också ett och annat förslag. Slutsatsen måste bli denna: vi är viktiga, allihop!

Ångest eller morot?

Livliga diskussioner blev det också på Vivianne Vikersjös seminarium om ABRSM:s examinationer. Hon har tidigare berättat om systemet här i tidningen, och många av deltagarna hade kommit i kontakt med det på olika vis. Är det bra att låta sig examineras i musik? När blir det som var tänkt att vara en uppmuntran och ett mål till ett krav och en utslagningsmetod?

Just den här typen av samtal hoppas man förs i lärarkollegierna på arbetsplatserna också. Och varför inte här i tidningen?

Eva Bogrens pass fyllde en sal på kulturskolan till bristningsgränsen med stråklärare, suzukibarn ur kulturskolans nybörjargrupper och föräldrar i massor. De var väl bekanta med hennes material, *Små låtar för små stråkar*, och kunde raskt och lätt ställa upp sig som tåg, vifta med stråkarna och spela både jättestarkt och supersvagt.

Sprätt ville vara

Ända från Lycksele kom vår styrelseledamot Siw Burman med egna arrangemang för alla stråkinstrument ur sin hembygds repertoar. Kopiorna gick snabbt åt — pigan i bastun med sitt "sprätt ville vara" och sin perfekta d-durskala i andrastämman och vänsterhandspizz som variation i första kommer nog att drabba många unga stråkar under året — och Siw hann också berätta om sina äventyr med musikinsamling under folkmusikvågen.

Lisbeth Vecchis musikergonomipass är väl mer eller mindre klassiska vid det

"... och så snurrar vil" Karin Croné, bas- och rytmiklärare i Halmstad och författare till *Basbus 1* och 2 (Gehrmans), kom med bas och böcker och körde ett ordentligt pass med basisterna i Norrköping. Det blev spel i många stämmor, improvisation, pulsövningar, konstiga ljud och en och annan snurr på kontabasarna. Karin är noga med att basister

redan från början ska få prova att spela i många olika stilar, så att de snabbt kan börja spela tillsammans med andra i grupper, band och orkestrar. Men hon har också satsat mycket på att bygga ut repertoaren för basensemble så att basister på olika nivåer ska kunna spela tillsammans. På en studiedag som den i Norrköping spelar hon tillsammans med både elever och lärare, och gärna också med stråklärare som i vanliga fall inte arbetar med kontrabas. Det är minsann inte alla instrument som man kan dansa med!

köping

iw Burman berättar om låtjakt.

här laget. Nu överraskade hon många genom att förklara att all rörelse är spel. Att fiolen fungerar utmärkt som en sjuhektoshantel fick alla klart för sig, och en ung violinist ur Coll' Arco, stråkensemblen i Norrköping, fick visa övningsmetodik på Kreislers *Preludium och Allegro*.

I ett annat rum arbetade Karin Croné intensivt med en grupp unga basister – se nedan. (Hallå, var var alla "storstråkar" på årsmötet? Basbus får man bara inte missa!)

Fladder och flax

Päivikki Wirkkala-Malmqvist hade på

FANTASTISK ÄRSMÖTEST
HELG I NORRKÖPING!

FÖRELÄSNINGARNA
GAV MERSMAK OCH
KONSERTEN GAV
ENERGI FÖR VECKOR
FRAMAT. VI SES PÅ
UTBATARHELGEN

DÖNKÖPING!

VARAM, CAVA

FRAM, CAVA

sina elever i Coll' Arco och visade tillsammans med dem ett uppvärmningsprogram och ett tekniskt program med effektiva övningar för balans, rygg, axlar, armar, fingrar. Mycket skratt ska det tydligen också vara för att verkan ska bli alldeles optimal. Lite fiolensemble fick

tydligen också vara för att verkan ska bli alldeles optimal. Lite fiolensemble fick deltagarna också prova på – Coll' Arco har till och från varit just en sådan, och en del material har specialskrivits för just Päivikki och hennes elever.

Opera, konsert och fest blev det också – nästan alla årsmötesdeltagare rusade till konserthuset och kom tillbaka alldeles lyriska, och Coll' Arcos konsert på söndagseftermiddagen blev både en åter-

förening för orkestern och ett exempel på hur ensemblespel och fina soloinsatser stärker varandra. Lyckodraget på lördagskvällens fest var två folkmusiker som både spelade och dansade med sin publik. Uppenbarligen är även dansandet lättare om man skrattar samtidigt!

Och sist men inte minst: vad bra det är att få träffas. Namn på en lista blir till ansikten och lyckliga fniss när vardagen tränger sig på igen: "Var god vänta. Omtagling sker."

Sma latar jor sma strakar ur Norrköpings suzukigrupper.

Musica Vigorosa

specialist på stråknoter

MUSICLAND – mycket omtyckta originalkompositioner och arr, från junior till advanced

Oak Cliff Publishing

MICHAEL MCLEANS

oemotståndliga arr för 2–3 violinier och piano (2 celli och piano) mm

Musica Vigorosa Oxhagsvägen 9 S-522 91 Tidaholm Tel & fax: +46 502 400 50 music@vigorosa.se

SUZUKI

Solos for Young Violinists Orkester- & kammarmusik Fiol- & celloensemble mm

Nyhet! **STRING GROOVE** av Edgar Gabriel (1 bok + 2 CD) – 12 låtar, olika stadier – Irish, Jazz, Rock ... Komplett MusicMinusOne. Nivå: Suzukibok 3 och uppåt

Så minns vi John

Kjell-Åke Hamrén om en banbrytande lärare och musiker

Som tidigare meddelats har John Eriksson, mångårgig violinpedagog i Dellenbygden, avlidit. En av hans elever, Kjell-Åke Hamrén, berättar om en sällsynt engagerad lärare.

Den 15 januari 2003 avled vår lärare, violinpedagogen och violinisten John Eriksson. John var född den 29 juni 1917 och uppnådde med andra ord en ålder av 85 år. Vid begravningsceremonin i hans egen barndoms kyrka i Hälsingtuna den 27 februari spelade vi – ett tiotal av hans forna elever – tillsammans igen, för att hedra hans minne: vi spelade musik ur den klassiska repertoar som vi för första gången mötte under hans ledning, men också musik som han själv hade komponerat eller arrangerat.

1964 lämnade John, hans hustru Svea och deras dotter Ingrid Öjebyn och Framnäs Folkhögskola, där John hade varit fiollärare sedan 1959. De hade bestämt sig för att flytta "hem" till sitt Hälsingland, där John hade anställts som musikledare i Dellenbygden – närmare bestämt i Delsbo och Bjuråkers kommuner. Det här var före den stora kommunsammanslagningen, Delsbo var ännu egen kommun, liksom Bjuråker, som även inbegrep den tredje Dellensocknen Norrbo.

Bröt mark i hela Dellenbygden

Familjen Eriksson slog ner sina bopålar i Delsbo, men bröt bildligt talat mark i hela Dellenbygden. Man kan gott likna Johns musikpedagogiska verksamhet under 1960- och 70-talen vid en pionjärgärning i praktiskt taget obruten terräng. Förvisso fanns i Dellenbygden, liksom på många andra håll i landskapet, en folkmusiktradition att bygga på, men denna var 1964 i avtagande på ungefär samma sätt som i landet i övrigt.

John tänkte stort och långsiktigt från allra första början. Och som varje klok byggare visste han att grunden måste läggas först, för att bygget skulle bli stabilt. Men han insåg också att han på ett tidigt stadium behövde ge en tydlig vision om vad hans byggnadsverk skulle komma att innehålla. Johns musikpedagogiska bygge fylldes därför från den allra första dagen med hans egen entusiasm, och med en lust och glädje som skulle bära för framtiden. Hans egen entusiasm stod inte att ta miste på – den var helt enkelt tvingande!

Livsavgörande möte

När jag skriver detta är jag själv äldre än John var när han "flyttade hem". Det får mig att fundera över hur hans strategi kan ha sett ut. Vi brukar ju i högtidliga sammanhang höra sägas att kontakten med musikskolan, med ett instrument, eller med en enskild pedagog, kan få livsavgörande betydelse för en ung människa – att just den kontakten kan förändra

hennes liv. Att så blev fallet för många som mötte John i musikskolan står utom allt tvivel, och äger relevans inte bara för dem som valde musiken som yrkesbana, utan också för dem för vilka musiken blev ett fritidsintresse. Han var helt enkelt den centrala kraften i våra unga liv, vid sidan av våra föräldrar och syskon.

Konstnärskap på allvar

Naturligtvis finns det fler orsaker till varför John blev så betydelsefull för oss än jag kan redogöra för här. Men jag vill peka på några förhållanden som jag tror hade avgörande betydelse. Det ena är hans konstnärskap, vilket visade sig konkret på många andra områden än musikens, t ex när han snickrade, byggde stråkinstrument eller målade. Alldeles särskilt hans relation till musiken (lika tydligt när han spelade, undervisade, arrangerade eller komponerade) präglades av det största allvar. Och detta skymdes aldrig av hans gladlynthet och humor. Men det avspeglade sig ofta i hans försynta sätt, och ibland i hans explosiva temperament. Det är naturligtvis en paradox att han var både försynt och temperamentsfull på samma gång. Men stora konstnärskap bär ofta på paradoxer. Jag är övertygad om att det djupa allvar som John kände inför musiken var det som gav den otyglade glädjen fritt spelrum. Så fungerar paradoxerna i våra liv. Äkta glädje kan inte förstås utan allvar. Och för oss ungdomar blev den samtidiga närheten till både allvar och glädje oemotståndlig. Det blev en spegel av livet självt – paradoxernas paradox. Detta visste vi intuitivt redan som barn!

Det andra är den obändiga entusiasm som karakteriserade honom; hans förmåga att alltid ge beröm, hans iver och lust att upptäcka nya saker med ett stråkinstrument i hand, kort sagt hans odelade glädje över levande musik i umgänget med andra, gamla som unga.

Starka målbilder

Jag misstänker starkt att Johns drömmar om vad han ville uppnå i Dellenbygden kännetecknades av mycket starka målbilder. Säkert fanns där också orealistiska drömmar, men kärnan i hans vision var både stor och realistisk. Och delmålen högst konkreta och genomförbara. Hur skulle han annars ha orkat fullfölja allt han sjösatte, eller funnit den tid som krävdes? Och hur kunde han annars ha haft ett så "okomplicerat" förhållande till frågan om tid och undervisningsform? Hos John tycks frågan om hur ha varit underordnad, medan frågan om varför hade högsta prioritet.

Därför ser jag honom som en föregångsman, där allt kom samman i ett blandbruk av olika parallella strategier. Men det skulle inte förvåna mig det minsta om det överordnade målet framför andra i själva verket var själva resan, att "vägen var målet" som det brukar heta. För då blir det sist och slutligen en fråga om en process, precis som livet självt. Och den pedagogiska processen följer inga andra lagar än livsprocessen.

som blev en förebild

Jag vill gärna tro att detta är "hemligheten" bakom Johns framgångar!

Som exempel på Johns blandbruk kan jag nämna att vi fick enskild undervisning lika ofta som vi fick undervisning i grupp. Och vi spelade i ensemble i massor av olika konstellationer långt innan vi visste namnet på någonting.

Speltillfällen

Ibland kom John till våra hem, oavsett om dessa låg i Delsbo kommuns centralort eller i någon av utbyarna, eller i Bjuråker eller i Norrbo. Ibland spelade vi hemma hos John. Vi träffades för orkesterrepetition varje fredagskväll (vi kallade oss Dellenbygdens ungdomsorkester) – vecka in, vecka ut, år in, år ut, i Johns undervisningslokaler i Delsbo.

Vi spelade folkmusik, vi spelade klassisk musik, och vi spelade populärmusik. Vi spelade arrangemang av John (han satt uppe på nätterna och skrev nya arrangemang – ofta var noterna bokstavligt taget varma när de kom på notstället) och vi spelade hans egna kompositioner.

Vi arbetade i undervisningsmaterial som John hade framställt själv (för respektive stråkinstrument, samt klarinett, trumpet och piano) samt ett mycket omfattande orkestermaterial (en otryckt orkesterskola). Delar av det omfattande fiolmaterialet gavs i början av 1990-talet för övrigt ut i tryck i två häften.

Vi deltog vid spelmansstämmor runt hela landskapet sommaren lång, vi deltog vid Hembygdsdagarna i Wilhelmina, vi spelade i kyrkor, gav konserter i aulan på skolan i Delsbo, vi spelade in en LP-skiva, vi gjorde turnéer ut i landet, vi spelade för sjuka och gamla på sjukhus och ålderdomshem, vi besökte Österike, Finland och Ryssland, vi spelade i TV och hade gemensamt ensemble- och orkesterläger varje sommar under en mycket lång följd av år. Vi hade så underbart roligt – och vi visste knappt att det kunde vara på något annat sättl

Ingen formell undervisning

John Eriksson fick själv ingen formell undervisning som barn. Men han var en musikalisk begåvning som redan i unga år lyckades förvärva en teknik och en gestaltningsförmåga som gjorde att han utvecklades till en mycket skicklig violinist. Följdriktigt kom han också att göra en violinistkarriär, först i Gävleborgs Symfoniorkester (1948-53), därefter i Göteborgs Symfoniorkester (1953-59). Men därefter blev undervisning hans stora livsuppgift. Och vad han saknade i formellt hänseende kompenserade han genom att bättre än de flesta förstå vad en ung människa behöver för att utvecklas både musikaliskt och intellektuellt: stimulans! Hans eget spel var dessutom av första klass. Och han bjöd verkligen på sig själv när han spelade. Ibland berättade han för oss om tidigare musikupplevelser som han gärna ville hålla i levande minne. Dit hörde hans provspelning till Göteborgsorkestern, där han alldeles uppenbarligen hade lyckats särskilt väl med

John Eriksson spelar, sommaren 2002, när gamla elever kommer på besök. Foto: Marita Sandberg

Mozart A-durkonsert. Dit hörde också ett framförande av Dvoraks *Dumky*-trio tillsammans med lärarkollegor på Framnäs

När jag tänker tillbaka på Johns undervisning förstår jag att Sven Karpe och den tyska violinpedagogen Lily Friedeman var hans två viktigaste impulser som lärare. Han hänvisade ofta till pedagogiska finesser i deras undervisning. För Sven Karpe hade John studerat privat parallellt med sina studier till pianostämmare vid Musikaliska Akademin i Stockholm på 1940-talet. Lily Friedeman kom han i kontakt med under sina år i Göteborgs Symfoniorkester (1953–59).

Det går inte att i största korthet teckna ett porträtt som på ett rättvisande sätt återger John Erikssons betydelse för oss som var hans elever. Men det är nödvändigt att säga att han var ett levande exempel på att mötet med en pedagog kan få livsavgörande betydelse. För den insats han gjorde kommer han att bli ihågkommen i många, många år ännu, och vi minns honom som den som fick oss att både förstå och känna att musik är någonting långt utöver melodi, rytm och klang.

Kjell-Åke Hamrén

Fotnot: John Erikssons fiolskola Fiolen min finns fortfarande att köpa. Den innehåller en mängd kammarmusikaliskt material ur både klassisk repertoar och svensk folkmusiktradition och gavs ut av Warner Chappell (distr SK-Gehrmans).

Det kom ett brev ...

Noter, skivor och spelböcker som ska recenseras passerar Örebro i en strid ström. Det gäller att hitta medlemmar som kan skriva, så att alla vi andra får reda på vad som finns och hur det kan användas ... Ibland blir det uppenbargligen alldeles rätt – som när Harriet Skogh, cellolärare i Norrtälje, fick en skiva.

Anna! Du vet inte vad du gjorde när du gav mig CD-skivan Cello Grade 5 på ESTA-konferensen sist. Det tog ett tag innan jag fick tid att studera den, men på jullovet – oj! Jag fick minst sagt feber. Skivan är jättebra. Colin Carr heter cellisten, Ian Brown är namnet på pianisten. Tjugoen härliga stycken spelas på ett underbart sätt. Det bästa för eleverna är att det finns en CD-skiva med bara pianoackompangemanget också. Grade-systemet är utarbetat på The Associated Board of the Royal Schools of Music i England. Det har använts där i ca 100 år.

Jag fick mig en ordentlig tankeställare när jag lyssnade på det fina framförandet. Så fyrkantigt och tråkigt det lätt blir, när jag tragglar musikstycken med mina elever. Musik är ju en konstart. Jag måste bättra mig!

Jag började leta notmaterial. En del hade jag redan använt, men jag hittade flera stycken som legat i garderoben sedan jag gick ut SMI. Jag åkte ner till skolan (på lovet!) och letade igenom alla celloboxarna. Vilken inspirationskick!

Grade 5? Det måste alltså finnas flera Grades. Jag mejlade Marita Sandberg, hon hade adressen till Subax i Enebyberg. De skickade alla Grade-listorna. Åtta stycken! Hurra! Nya "letarraider" följde. Jag tjatade på vår nya rektor, och fick köpa in alla CD-skivorna till musikskolan: 5, 6, 7, och trippel-CD:n 8. Vilken lycka! Min cellokollega Britt-Marie blev informerad och började också ivrigt leta noter från listorna. På sista studiedagen såg vi till att vi fick en heldag för Gradesystemet, och vi kastade oss över information och noter som vi letat fram. Vilken givande dag! (Kl.14.30 kom vi på att vi glömt att äta lunch.)

Förutom alla musikstycken finns också listor om vad eleverna bör kunna. Gehörsspel, olika skalor, prima vistaspel mm. Mycket bra tycker jag. Man kan använda dessa som en vägledning och en kvalitetssäkring i arbetet.

Vad har nu följderna blivit? Jag har en två sidor lång lista på notmaterial som jag vill köpa in. Jag har blivit mer kvalitetsmedveten vad gäller skalor och treklanger. Jag försöker göra mer musik, alltså musikalisk musik. Jag har blivit bättre på den svåra konsten att gradera elevmaterial. Det finns ju också möjlighet för elever att examineras här i Sverige en gång per termin. Det blir nästa steg, att skicka intresserade barn och ungdomar som får spela för en examinator från England. Under denna termin skall alla musiklärare arbeta med ett individuellt program som kompetensutveckling, s.k. Växtkraft. Jag kommer att välja Grade-systemet.

Tack Anna! Vilken snöbollseffekt du har startat här i Norrtäljetrakten!

Hälsningar från

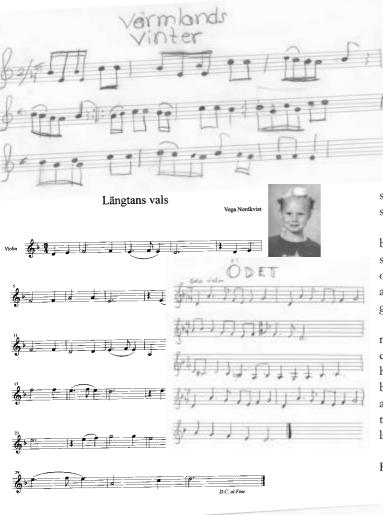
Harriet Skogh, cellolärare i Norrtälje

Östlig manskör för celli

Vinnarna i komposit

Hårda toppstrider i ett brett och högintressant startfält – vad duktiga

Oj, vilket svårt jobb juryn fick när det blev dags att välja vinnarna i ESTA Newsletters kompositionstävling! Nu är det dags att presentera Sveriges bästa unga stråklåtskrivare ...

Det blev några spännande timmar under Svenska Stråklärarförbundets årsmöteshelg för Kjell-Åke Hamrén, Eva Bogren och Anna Braw (som också skriver detta). Denna tremannajury fick uppdraget att utse vinnarna i ESTA Newsletters kompositionstävling. Det gnolades, jämfördes, provades alternativa rytmnoteringar, kompades, skrevs synpunkter och uttalades tvivel: kan de verkligen vara så här unga och skriva så bra?

Tävlingen utlystes i ESTA Newsletter 4/02, och de första bidragen kom in efter ett par veckor. Sedan har det trillat in stora och små kuvert (och ett par små paket med kassettband och minidisc-inspelningar) i jämna och ojämna doser. Samma anstormning av bidrag som i vår teckningstävling ett år tidigare blev det inte, men resultatet var långt över förväntan.

Tre klasser blev det: för deltagare upp till sju år, för dem mellan sju och tio och för dem som är äldre än tio. Yngsta deltagaren var fem och ett halvt år, och en låt som skickades in hade skrivits när violinisten var fyra (nu har hon dock hunnit bli lite äldre). Tydliga influenser märktes i vissa fall: en och annan Suzuki-rytm gjorde sig påmind, och många bidrag bar tydliga spår av svenska folkmusik. Men det mest iögonenfallande var kanske melodierna.

– Det enkla är ofta det bästa, konstaterade Kjell-Åke

Och hur slutade det? Ja, inte var det lätt! Vi hade gärna delat

ut hur många priser som helst. I de närmaste numren av ESTA Newsletter kommer du att få stifta kontakt med pristagarna och med andra unga stråkmusikanter genom deras kompositioner. Kopiera gärna noterna och använd dem i din undervisning! Många av dem har tydliga pedagogiska poänger, och alldeles säkert kan du hitta en plats i din metod där de passar. Men bäst av allt: kanske kan de inspirera fler av dina elever att göra musik själva?

Anna Braw för juryn

Kanotsången Lukas Rommel, 7 år juli 2002

P.S. Skriv gärna och berätta om hur du använder styckena! Dels är det roligt för våra unga kompositörer att få sina stycken spelade – och få reda på att och när och hur de spelas – och dels kan det säkert ge oss andra metodiska idéer. Glöm inte heller att skicka in de stycken som dina elever skriver, så kanske de också hamnar i tidningen! D.S.

ionstävlingen

de är, våra elever!

Vinnare i yngsta klassen (upp till 7 år): Första pris:

Vega Nordkvist, violinist i Norrköping, för *Längtans vals* (lärare: Maria Jansson)

Andra pris:

Aston Adler Sandblad, cellist i Göteborg, för Mums, jag vill ha pannkaka

(lärare: Petra Hellquist)

Tredje pris:

Ina Ögren, violinist i Höganäs, för Lilla Rosa

(lärare: Katalin Tibell) **Hedersomnämnande:**

Elsa Nolgård, violinist i Arvika, för Jag växer upp och blir stark och stor

Berfin Eken, violinist i Karlstad, för Tomten

Vinnare i mellanklassen (7–10 år): Första pris:

Måns Odhammer, violinist i Arvika, för *Solskenspolska* (lärare: Annika Odhammer)

Andra pris:

Lukas Rommel, cellist i Norrköping, för *Kanotsången* (lärare: Annika Nordkvist)

Tredje pris:

Alma Michold, violinist i Arvika, för *Värmlandsvinter* (lärare: Nina Anderberg)

Hedersomnämnande:

Oliver Bogren, violinist i Floda, för *Den långa vägen* (lärare: den något jäviga Eva Bogren som därför inte deltog i detta beslut)

Nava Zolgharnian, violinist i Norrköping, för *Dansen* (lärare Roland Kjellström/Annika Nordqvist)

Vinnare i äldsta klassen (10 år och uppåt):

Första pris: Hilda Wärlinge, violinist i Saltsjö-Boo och i

Nacka musikklasser, för Ödet (lärare: Carolina Johansson)

Andra pris:

Lisa Winberg von Friesen, violinist i Helsingborg, för *Lilla* fågelns kvällsvisa

(lärare: Maria Jansson)

Tredje pris:

Toril Hedberg, violinist i Haninge, för *Alla Marcia* (lärare: Sören Jansson)

Hedersomnämnande:

Magnus Fryklund, cellist i Karlstad, för Cellotrio i Ess-dur

(lärare: Kari Olsson)

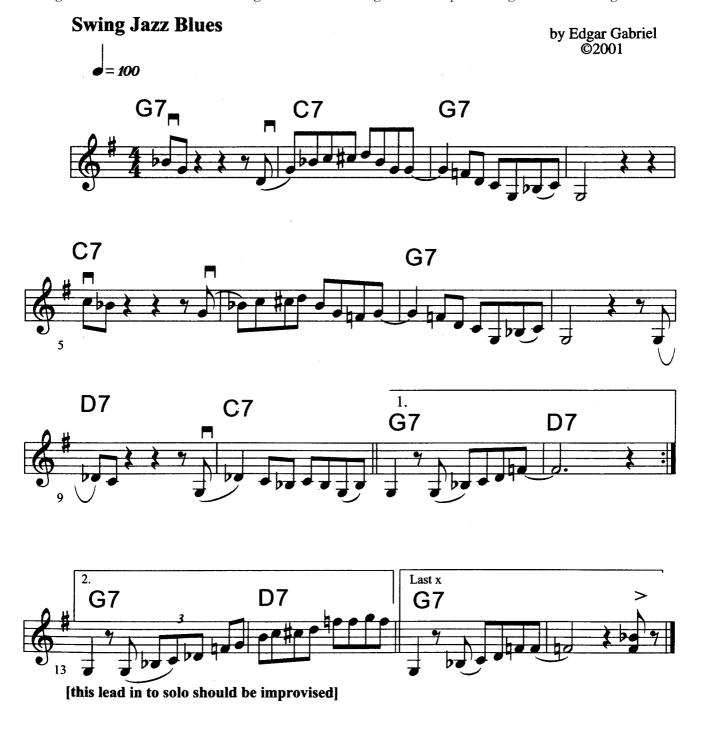
Susanna Holmström, cellist i Haninge, för Rysy Gordonka (lärare: Sören Jansson)

Blues för oss stråkmusiker

Edgar Gabriel, improvisationsinspiratör, bjuder på Blue Bows med

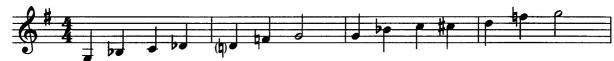
Under en vinterhelg satt vi, Eva Bogren och Anna Braw, och jobbade febrilt med utskick till stråklärare och med texter till vår tidning och hemsida. En liten paus unnade vi oss för att titta på nytt material som kommit till oss för recension i tidningen. Plötsligt stod boken på notstället och skivan snurrade i skivspelaren – och vi spelade blues! Vi var nog lika förvånade båda två. Eva kontaktade Edgar Gabriel, som gjort bok och skiva, och nu är han bokad för Stråkdagarna i Göteborg i höst. Som uppvärmning bjuder han på ett smakprov ur sin bok: **Blue Bows**. Vi har tagit bort alla texter runt noterna, men kan intyga att här finns massor att lära både genom förklaringar och teori och av de ljudande exemplen på skivan. Det är bara att sätta igång! Edgar Gabriels hemsida är www.stringroove.com – i Sverige kan du köpa boken genom Musica Vigorosa.

som trodde att vi inte kunde

komp, skala och "swingövning" inför Stråkdagarna i höst

Skala – grund för improvisation till Blue Bows

Fler improvisationsidéer och grunderna till teorin bakom bluesimprovisation finns i boken!

Kompmodell för stråk till Blue Bows

En "swingövning" till Blue Bows

Fotnot: Recension av Edgar Gabriels bok kommer i nästa nummer av ESTA Newsletter!

Ta dig ton

Lov – visst är det underbart?

Hur mycket man än tycker om sitt arbete så är loven efterlängtade och välbehövliga.

Jag har haft ett fint sportlov. Att vara ute i naturen och få insupa naturupplevelser och frisk luft, det

är vad jag uppskattar.

Jag åkte skidor, både utför och längd, hela veckan, och det gav mig tillfälle att fundera på saker och ting. Längdskidor har jag åkt sedan jag var barn, så det fungerar bra (det fanns ju inte det enorma utbud av aktiviteter för 30 år sedan som idag då barnen översköljs av aktiviteter).

Alpin skidåkning började jag med för några år sedan, så där är jag nybörjare. Det första året åkte jag bara i barnbacken och övade upp teknik och balans. Nu klarar jag till och med "röda backar" trots lite bävan.

Anledningen till att jag nu skriver om min skidåkning är att jag ser sambandet mellan att lära sig att åka skidor och att lära sig att spela fiol.

Skidåkning och ergonomiskt spel

När jag åker längdskidåkning i kuperad terräng, t ex skog, så orkar jag mycket mera och det sliter mindre på kroppen än om jag åker på en jämn slät yta, t ex frusen sjö eller äng. Den jämna släta ytan gör att kroppen får göra monotona rörelser som tröttar ut kroppen. Den ojämna terrängen gör att kroppen får arbeta i olika lägen hela tiden.

När jag åker alpin skidåkning växlar jag tyngden från ben till ben och får på så vis en växelvis anspänning och avspänning.

När vi spelar ett instrument får vi inte fastna i en rörelse utan måste tänka på hur vi använder vår kropp. Vi som undervisar elever har ett stort ansvar att lära våra elever vikten av en god hållning och en bra övningsteknik som hjälper eleven att inte få skador.

I ESTA Newsletter nr 2+3/2002 har Lisbeth Vecchi gett oss flera bra tips som jag hoppas att alla pedagoger tar till sig och använder för sina elever.

Åkstilar

Nybörjaren lär sig koordination och balans och övar successivt upp tekniken. Eleven befinner sig då i barnbacken. Allt eftersom eleven utvecklas förfinas färdigheten och vi får vara uppmärksamma på att inte utsätta kroppen för felbelastning då backarna blir brantare och längre.

Sedan har vi olika sätt att ta oss nedför backarna

- a) Åka störtlopp snabbt och rakt ner.
- b) Medelhastighet med små svängar
- c) Långa mjuka svängar tvärs över hela backen.

Detsamma gäller i stråkundervisningen

 a) En del elever har väldigt bråttom framåt och det är bara att "mata på" för läraren

- b) Medeleleven som övar och går framåt i lagom hastighet
- c) Eleven som lär sig långsamt men noggrant. Eleven som behöver mera tid och material och behöver befinna sig en längre tid på varje trappsteg.

Frågan är nu: Vilken elev är bäst? Vilken elev ska vi satsa på? Vilken elev är mest begåvad?

Självklart är alla elever lika mycket värda och de kan alla nå samma mål men på olika sätt och tid. Det kan till och med vara så att den elev som tar "stora svängar" kanske är den som når allra längst till slut.

Ja, så här kan man fundera i skidbacken.

Nu vill jag återkomma till den debatt vi haft på Ta dig tonsidan:

Tack Lars för varje ord. Jag instämmer i allt. Det tror jag de flesta av mina kollegor också gör. Jag gör nu min sista termin före pensioneringen. Har bara arbetat 25% som violin/viola-lärare de sista 10 åren. Resten av tiden arbetar jag i mitt företag. Företaget får "betala" den extra tid jag ger till mina elever. Tyvärr behärskar jag inte konsten att få några resultat med lektionstider på 15–20 minuter.

Jag är idel tacksam att fått arbeta lite över 40 år i kommunala musikskolor. Men jag är ledsen att det har blivit som det har blivit.

Alla musik- och kulturskolors lärare, chefer och administrativ personal borde få möjlighet att läsa Lars Jönetegs artikel. För att inte tala om skolchefer och skolpolitiker.

Du som läser detta, gör vad Du kan för att sprida hans artikel. Artikeln är för Ditt, Dina elevers, Dina kollegors och musiklivets bästa just på Din hemort.

Tack än en gång Lars för omsorgen om oss som inte kunde eller vågade säga samma sak.

Jag vet att Du gör det för musikens enorma betydelse i samhället.

Med vänlig hälsning,

Sture Sandlund i Skellefteå

Håller du med? Ta dig ton!

Hur är det med er andra stråklärare? Håller ni med Lars Jöneteg och tycker att "undervisningen inom kommunal verksamhet bara är en kuliss. En kuliss som ska se bra ut utåt, men bakom är det ofta tomt vad gäller seriös, gedigen och meningsfull utbildning"?

Frågor att fundera över

- Hur är det egentligen i musik- och kulturskolorna i Sverige?
- Har vi ingen kvalité kvar på vår undervisning?
- Genom flera års nedskärningar har det arbetats fram nya arbetssätt. Har det tillfört något positivt för vår undervisning?
- Har vi pedagoger möjlighet att ge de elever som har behov för mera resurser i tid att påverka det? Är vi helt bundna till tidskvotering i lektionstid eller finns det öppningar?
- Hur vill vi att vårt arbete ska se ut?
- Hur lång lektionstid är relevant att önska sig för att vi ska kunna undervisa på ett värdigt sätt?

- Vad ska undervisningen innehålla, hur ska den vara upplagd?
- Är stråkinstrument svårare än andra instrument så att vi behöver mera tid än andra instrumentalpedagoger, eller är det lika illa för alla?

Visst har ni alla olika svar på alla dessa frågor. Låt oss få en ordentlig debatt!

Hör av er och tyck till!

Hälsningar,

Marita Sandberg 0176 - 134 32 bostad Kometvägen 14 0175 - 21338 arb/fax761 64 Norrtälje marita.sandberg@telia.com

En enkel service till våra medlemmar

Vill du nå ut med ett utskick, t ex om en kurs för kolleger, en spelhelg för elever, en konsert, ett upprop i någon fråga om tips eller material? Vi skickar ut information till nya medlemmar, recensionsmaterial åt många olika håll och andra typer av brev. Finns det plats stoppar vi gärna ner ditt blad också. En enkel gratisservice som ger dig lite slumpartad spridning och förhoppningsvis resultat ... Posta en bunt av det du vill ha utskickat till oss, så sköter vi resten! Svenska Stråklärarförbundet, Anna Braw, Änggatan 7, 702 24 Örebro

Metodik för stråklärare 5 poäng Suzukimetodik

Kursen vänder sig till violinpedagoger och studerande i årskurs 3 på högskola

Behörighet:

Allmän behörighet för högskolestudier Särskild behörighet: Musiklärarexamen eller annan utbildning som bedöms likvärdig, eller studerande i musiklärarutbildningens 3:e årskurs.

Innehåll: Suzukis filosofi och Metodik Individuella lektioner Undervisning med barn och föräldrar Genomgång av kompletterande material

Tidpunkt: Ht 2003 Undervisningen förläggs till 5 veckoslut (lördag+söndag)

Lärare: Leif Elving

Ansökningsblanketter rekvireras från Musikhögskolan.

Vasagatan 9 **sista anmälningsdag 30/5** inst@musik.oru. 702 10 Örebro

Skriv till ESTA Newsletter!

Alldeles säkert fattas det saker här i tidningen. Det är du som kan bidra med dem. Låt dig höras! estanews@musician.org

tramnas

Musiklinje (1-3 år)

Här får du chansen att i en inspirerande miljö utveckla dina musikkaliska kunskaper.

Sommarkurser

- Sång, klassisk inriktning
- Sång, afro/musikal

- Flöjt

- Musikdata

- Piano

FRAMNÄS FOLKHÖGSKOLA Tel 0911-23 11 00 Fax 0911-23 11 11

E-post: reception@framnas.nu Hemsida: www.framnas.nu

Pedagogik i första hand,

Sven Sjögren om Suzukimetodens historia och ideologi (II)

I sin artikel i förra numret började Svenska Suzukiförbundets ordförande Sven Sjögren med att berätta om hur Suzukimetoden kom till. I denna fortsättning skriver han bland annat om hur metoden har spridits och tagits emot.

Suzuki lade redan tidigt fast kursen:

1. Det var inte i första hand proffsmusiker han ville skapa utan harmoniska människor. I detta arbete ingick musiken som en berikande och utvecklande del.

2. För Suzuki handlade det om PEDAGOGIK i första han och MUSIK i andra. Musiken blev ett verktyg som låg nära till hands eftersom han själv råkade vara violinist. Men han var en violinist som hade börjat ganska sent i livet (som 17-åring) och därmed också gjort en del intressanta erfarenheter om hur det är att börja lära sig något nytt som nästan vuxen

Nu började resultaten visa sig. I slutet av 50-talet kom till exempel professor John Kendall till Japan på "studiebesök" och under 60-talet började japanska turnégrupper att resa till USA och senare också Europa. Och rubrikerna lät inte vänta på sig. Överallt kunde man läsa om "underbarn" och så vidare. Suzuki brukade oförtröttligt svara journalisterna ungefär så här: "Ingen verkar tycka att det är märkligt att ett barn kan flera tusen ord av sitt modersmål. Varför är det då så märkligt att samma barn kan spela fiol?"

Håll med om att följande fråga intressant: Vad beror det på att en elev som har kunnat lära sig kanske 3000 ord svenska är dålig i matte? Suzuki menar att den eleven klart demonstrerat sin "mentala kapacitet" genom att lära sig, komma ihåg och använda alla dessa ord, men att det handlar om två mycket olika undervisningssätt: ett synnerligen effektivt (modersmålet) och ett mindre effektivt (matten). "Tänk om man kunde tillämpa modersmålsmetodiken på andra områden!"

Så tidigt som möjligt

Suzuki kom fram till att vad man än ska lära sig i livet så är det en stor fördel om man så tidigt som möjligt får komma i kontakt med detta ämne eller denna aktivitet. Om vi sneglar

lite på våra vänner djuren så framstår begreppet *prägling* som helt avgörande. Däggdjuret Homo Sapiens är i gott sällskap!

I tidningen SuzukiNytt skrev professor David Ingvar för några år sedan en artikel betitlad "Hjärnans engångschans" där han från en hjärnforskares horisont på punkt efter punkt ger Suzuki rätt i hur vår "begåvning" skapas. Det här var inte den första artikeln i den riktningen. Runt om i världen kom det liknande artiklar från beteendevetare och hjärnspecialister som försvarade Suzukis idéer. Det var nog hans smala lycka, eftersom han alls inte var någon vetenskapsman utan snarare en fantastisk pedagog med intuitionen som bästa verktyg.

Det är intressant att se hur man med dessa idéer i bagaget startar något så komplicerat som musikutövning.

Helt grundläggande är förstås barnets tidiga uppväxtmiljö (vi låter musik ingå som en naturlig ingrediens hemma – gärna återkommande musikstycken så att barnet får känna "igenkännandets glädje")!

Det finns massor av belägg för att ett barn som växer upp i en verbalt rik miljö senare i livet blir mer verbala än sådana barn vars uppväxt var språkligt karg. Bland andra Suzuki har starkt bidragit till att visa att detsamma gäller musikutövning och musikalitet.

Sedan behöver föräldrarna utbildning i ämnet "Suzuki-föräldraskap" vilket inte är så lätt och har många delmoment som till exempel att spela själv

musik i andra

(effektivare än aldrig så många föreläsningar) och filosofi (vilken är min roll i detta, lärarens roll, elevens?). Alltihop blir bättre och roligare om vi gör saker tillsammans (grupplektioner och spelläger). Svenska Suzukiförbundet bildades 1983. Det ligger en hel del bakom förbundets rekommendation att den föräldrakurs som inleder varje familjs introduktion i någon av våra lokalföreningar ska pågå i 6–8 veckor. Och när sedan undervisningen av eleverna kommer igång så utgör kombinationen individuell lektion + grupplektion vettiga pedagogiska redskap för läraren.

Utvecklingen i fem steg

Det är intressant att notera hur likartad utvecklingen av Suzukipedagogiken varit runt om i världen.

Första stadiet: förundran över "att det finns så 'na japanska barn?!" (efter att ha hört 6-åringar, som aldrig varit i närheten av musikalitetstester, spela Mozart och Tchajkovsky).

Andra stadiet: kritik av samspel, "robotar" och spel utan noter (utan närmare reflektion över att vi allihop lär oss att prata först och läsa sedan) samt kritik av repertoaren ("var finns romantisk musik, jazz, pop?").

Tredje stadiet: Elever med Suzukibakgrund börjar inta musikhögskolorna och påfallande ofta göra bra ifrån sig. Dit hade till exempel världens utan jämförelse största Suzuki-nation USA hunnit under 80-talet.

Och i början på 90-talet yttrade Dorothy Delay (i decennier ledande violinlärare på Juilliard School of Music i New York) följande: "The Suzuki movement is perhaps the most significant music movement in music education of today!" — Onekligen kul att höra från henne!

Alla verkar vara överens om att människor som får med sig musikintresse och -utövande i livet lever ett rikare liv (det må givetvis vara genom Suzukipedagogik eller annan undervisning).

Shinichi Suzuki. Foto: Svenska Suzukiförbundets arkiv

Och här börjar fjärde stadiet skymta fram: man börjar lite till mans upptäcka att jodå, även bland de här eleverna lär man sig att läsa noter, har högst personligt spel och blir förnämliga orkestermusiker!

Femte stadiet: "Suzuki är väl OK. Många av de idéerna har jag använt länge!"

Schopenhauer uttryckte det så här: "Först förlöjligas sanningen. Sedan möter den våldsamt motstånd. Till sist accepteras den som en självklarhet." Man kan också vända på kuttingen och konstatera att en hel del pedagoger sedan länge verkligen har använt sig av "Suzukimetoden" utan att närmare reflektera över det.

– Intet nytt under solen! Och svensk folkmusiktradition innehåller många av de grundläggande koncepten i den här metodiken.

Sven Sjögren, ordförande i Svenska Suzukiförbundet

Nytt material från Warner Bros av svensk upphovskvinna:

Skandinaviska Strings Around the World

This article is written in English because of my love for different languages and a feeling of a near connection between music and the rhythm and sound of a spoken word.

My musical background is pretty much leading an own Suzuki group in Stockholm. This method has taught me not to put up any limits as a teacher for what all these young kids in fact are able to learn. Or what we adults are able to learn! All of us have been given a beautiful gift of learning and luckily this gift is not an age issue as long as we don't make it to one.

Another wonderful thing with the Suzuki program is bringing the whole world of different cultures, backgrounds, skin colours and languages together by using the same pieces all over. This uniting energy of music based on our inner qualities evens up differences and antagonism in our world. I am sure all the other teaching methods are working for the same goal as well.

That's about my background, and now to the Warner Brothers' series *Strings Around the World*: I was happy to contribute to this series with a Scandinavian part. I chose folk songs from Scandinavian countries and arranged them to a string orchestra and piano. To be working with these songs was fun because I really could feel the soul, heart and spirit of these countries while arranging. I hope to be sharing that same feeling with everyone using my book.

Kitty Pääkkönen

Nya medlemmar (komplettera din matrikel!)

Anna Edmark Nygatan 4 776 30 Hedemora

Ninni Carr (v) Spelmansgården Simontorspvägen 122 266 98 HJÄRNARP 0431-45 42 30

Marja Inkinen (v) Sankt Sigrfriedsg 17 412 66 GÖTEBORG 031-708 55 09 marjainkinen@hotmail.com

Anders Jonsson Fabriksg 40 E 806 46 GÄVLE 026-51 82 87 026518287@telia.com

Ing-Marie Kettel-Andersson (v, vla) Aspliden, Balstorp 614 93 SÖDERKÖPING 070-591 94 61 ingmarie.kettelandersson @edu.norrkoping.se

Martina Lertséus (v) Hantverkareg. 8 582 23 LINKÖPING 013-14 15 73 martina_lertseus @hotmail.com

Ivanka Radonkanova (c) Lahällsvägen 25 183 56 TÄBY 08-768 85 18 070-360 08 46 i.radonkanova @musiker.nu

Eva Smedberg Carlsson Gesällgatan 4 573 37 TRANÅS

Sunnerstam Åsa (vla) Axel Swartlings gata 33 603 78 NORRKÖPING 011-17 13 38 asa.sunnerstam @swipnet.se

Fiolantologier: omtyckta

Jag tycker själv att materialet i Examination pieces for violin är roligt att spela och det märks

att eleverna gillar de verk som man finner i Grade 5-boken. Det är Bizets *Habanera*, ett Allegro av

Jean Marie Leclair, Carl Reineckes Evening Prayer, Bachs Air och The Bee's Knees av Mary Cohen, för att nämna några.

Allt levereras med tydlig notskrift vad gäller både

fiolstämman och pianostämman, tydliga och bra fingersättningar och bågar och dessutom tydliga metronomanvisningar för hjälp till eleven.

Musiken ger en bredd vad gäller musikstilar och uttryck och teknisk färdighet, och det är inte alls dumt att använda detta material som spelbok som komplement till andra böcker. Man behöver ju inte praktisera gradesystemet för att ha glädje av musiken.

I den bok som är avsedd för Grade 8 är det färre stycken att använda under längre period. Här ser man också att elevens teknik bör vara väl utvecklad. Boken koncentrerar sig kring två verk, *Allegro Brillant* av Willem Ten Have och ett välkänt *Larghetto* (Romantic Piece no.4, op. 75) av Dvorak.

Mirja Mattsson, fiol- och violalärare vid Ljungby kommunala musikskola

Fotnot: Till båda böckerna finns CD-skivor med allt material i böckerna inspelat, dels med fiol och piano, dels bara pianostämman att öva till.

Examination pieces for violin, Grade 5 & 8 Associated Board of the Royal Schools of Music

Orkestermaterial: flexibelt

I orkestermaterialet Jigs & Reels ingår fyra sviter: English Sword-dance Suite, Three Irish

Airs, A Scottish Celebration och A Sailor's Suite. Alla fyra innehåller traditionell musik från England, Skottland och Irland. Många av styckena känns igen. Det är lättillgänglig och glad musik. Materialet har sju olika stämmor som

kan kombineras och varieras mycket. Det ingår i en serie kallad Flexensembles: du köper ett exemplar där partitur samt alla stämmor finns. Sedan är det fritt fram att kopiera de stämmor du behöver.

Det finns stämmor för stråk, träblås, brass, slagverk, sång, gitarr och piano. Jag har provat stråkstämmorna. Förstafiol har alltid melodin. Andrafiol ligger en ters under melodin ganska mycket. Viola är en väldigt lätt och lite tråkig stämma. Cello och bas har en gemensam stämma, också den lätt och lite tråkig, det är mest bastoner. Den tredje stämman finns inte alls för stråk utan endast för B-instrument. Skriver man om den blir det en roligare och svårare stämma för violan. Som helhet bedömer jag att materialet motsvarar svårighetsgrad 3.

Om man spelar på en liten grupp är piano nödvändigt för att hålla ihop styckena, eftersom pianostämman innehåller många övergångar. Pianostämman är inte så svår – en duktig elev klarar av den. Om man arbetar med blandensemble, som man ofta är tvungen till på små orter, så kan materialet vara en "hit"!

Marita Sandberg, fiollärare i Norrtälje och på Åland

Jigs & Reels Edward Huws Jones Boosey & Hawkes

Bosnisk musik: variation

Jag är inte violinist. Jag är bara snäll ...

Redaktören för denna tidning, Anna Braw, är min vän sedan vi studerade på Musikhögskolan Ingesund tillsammans. Hon beklagade sig vid ett tillfälle över att det var så svårt att få in recensioner på de stråknoter som hon lämnat ut – och kunde inte jag som just köpt en fiol titta på en bok? Snälla?

Jag är brasspedagog och (sedan ett år tillbaka) hobbyviolinst), så vill ni slippa ha brassmusiker klafsandes omkring i era domäner i fortsättningen, vänd er till Anna och be att få bli recensenter!

Samlingen innehåller tio stycken låtar från städerna i Bosnien. *Sevdah* kallas denna traditionella folkmusik.

Vi går väl alla omkring och bär på fördomar om hur balkansk musik ska låta. Mina fördomar bekräftades delvis när jag spelade igenom dessa låtar tillsammans med min mor och en väninna (som spelar svensk folkmusik i vanliga fall). Jag älskade de låtar som hade ett typiskt balkanskt tonspråk, harmonisk moll (+ dito men med kvint som grundton, vad tusan heter det?). Men det fanns även några stycken som mer klingande som svensk 1800-talsvisa (dessa blev favoriter hos mina medmusikanter).

Låtarna varierar ganska mycket i svårighetsgrad, två har ganska snabba tempi och sextondelar som kräver en del av musikanten. Jag

skulle med lite jobb klara av att spela åtta av de tio förelagda låtarna, trots mina begränsade färdigheter. Två av låtarna är i samma svårighetsgrad som "Solen glimmar" i en enkel tonart. Klarar man inte av de svårare styckena så är det helt okej att spela de lättare violinstämmorna också. De klingar snyggt och är melodiska.

Låtarna lockar med sin karaktär till intensivt legatospel, och många är de låga fyror man får njuta av. Såvitt jag kan bedöma fungerar det att spela låtarna utan lägespel.

Detta material har flera variations-möjligheter. 1) violin och enkel violinstämma, 2) violin och piano, 3) violin och ackordanalys, gitarr/ackordion och 4) violin och violinackompanjemang – och naturligtvis alla dessa varianter tillsammans. Ackompanjemanget består vanligtvis av ackordion, gitarr (akustisk, elektrisk eller bas), keyboard och trummor.

Överlag tycker jag att detta är ett mycket bra och användbart material. Hade önskat att jag kunde hitta motsvarande material till mina brasselever. Jag ser framför mig hur man bjuder in någon invandrad musikant från Bosnien och gör en produktion tillsammans med sina elever och ortens bosniska föreningar (fotbollsklubbar, kvinnoföreningar etc). Dans och glädje natten lång. Så önskar jag att integration skulle se ut!

Men ett misstag har förlaget gjort: i dessa tider när det är så pass billigt att producera CD-skivor borde de ha skickat med en sådan så man fick en större känsla för genren. Nåväl, då får du ju en naturlig ursäkt att locka med dig fler invandrare till musikskolan!

> Marit Strömberg, brasspedagog i Uppsala

Edward Huws Jones och Mehmed Velagic Sevdah – Traditional music from Bosnia Boosey & Hawkes

Skiva: en gör allt

Den turkisk-amerikanske kontrabasisten Volkan Orhon är intresserad av kammarmusik, så intresserad att han inte ryggat för jätteprojektet

att spela in en kontrabasensembleskiva med sig själv i alla stämmor. Han började förberedelsearbetet 1998, och år 2002 blev skivan färdig.

Orhon är en mycket skicklig basist och han be-

mästrar svårigheterna som uppgiften innebär. Var och en kan tänka sig vilka problem det måste varit att i pålägg efter pålägg spela både rent och rytmiskt! Av den anledningen har resultatet dock blivit lite för städat och välvårdat. Det glöder aldrig till, som det skulle ha kunnat

göra i ett samspel mellan musiker. Man kan bara spekulera i av vilken anledning Orhon har valt sig själv till spelkamrat. Hittade han ingen annan som var tillräckligt bra? Är han svår att samarbeta med? Är han en perfektionist med stort kontrollbehov?

Volkan Orhon kan vara nöjd med sin skiva, som är njutbar och omväxlande. Speciellt förtjust är jag i de inledande *Seven double bass duets* av David Anderson, född 1962, som har både en kärv och en humoristisk ansats. En lång stund efter att man tror att skivan är färdigspelad kommer ett bonusstycke, *Skovtrolden* av Hans Peter Nielsen, som en finurlig överraskning.

Karin Croné, kontrabaslärare i Halmstad

Volkan Orhon Multiplicity www.volkanbass.com

Not: eskalerar

Det är inte varje dag man trillar över ett arrangemang där en rockklassiker beskrivs

som Ravels Bolero. Men här känns det helt riktigt: John Reed, som har arrangerat Stairway to Heaven för stråkkvartetten The Hampton String Quartet och också gett ut den på sitt eget musikförlag, låter inte slumpen styra när han

konverterar rockmusikens idiom för den klassiska stråkmusikern. Spänningen byggs upp genom melodins vandring mellan de olika stämmorna och genom att tempot lyfts ett snäpp för varje steg. Och allt ska ske i ett enda stort crescendo, förstås.

För den som har Led Zeppelin i skivsamlingen är detta antingen en dröm eller en mardröm: arrangemanget är mycket välgjort, kräver en professionell prestation av de fyra musikerna – och kommer att låta helt annorlunda än originalversionen. Kan man någonsin få det att bli "på riktigt"?

Poängen med den här typen av arrangemang blir väl närmast att skapa en ny "konstart": lyfta de musikaliska kvalitéer som rockmusiken har och placera dem så att helt nya (om än något mindre) skaror kan upptäcka dem. Det lyckas John Reed med – det märks att han är väl förtrogen med båda stilarna. Lyxiga noter är det också: tjockt, vitt papper, tydligt tryck. Dags att göra en helt annorlunda konsert?

Anna Braw

Led Zeppelin, arr John Reed Stairway to Heaven www.monalisasound.com forts. Nya medlemmar

Curt Gårsjö (v, vla) Oskarsv. 6 702 14 ÖREBRO 019-611 05 21

Lars-Erik Sundell (c) Gärdesgatan 8 343 32 ÄLMHULT 0476-151 64 lars-erik.sundell@telia.com

Christina Lundström Åkerby kapell 740 22 BÄLINGE 018-35 71 42

Eva Risinger (c) Ringvägen 68 791 74 FALUN 023 - 189 26 eva.risinger@ soderbaumska.se

Åsa Löfström (v) Hjärnegatan 4 112 29 STOCKHOLM 08 - 37 57 18 0739 - 60 18 83 asa.lofstrom@telia.com

Charlotta Tjeder (vla) Phragménsv. 10 703 68 ÖREBRO 070-315 86 34 070-609 93 68 ctjeder@hotmail.com

Haukur F. Hannesson (c) Norra Slottsgatan 23 B 803 23 GÄVLE 026-18 44 87 haukur.f.hannesson@ mbox200.swipnet.se

Ingemar Hjertén (vla, c, kb) Stora Vallgatan 10 596 34 SKÄNNINGE 0142 -414 66

Charlotte Deimel Fjärilsvägen 8 19453 UPPLANDS VÄSBY

Jenny Lavesson (c) Högalidsv. 91 B 244 36 KÄVLINGE 046 - 73 51 41 forts. Nya medlemmar

Jessica Colliander (c) Lekskolegatan 22 431 42 Mölndal 031-87 11 47 070-340 54 05 j_colliander@hotmail.com

Kenneth Beinerfelt (v) Skäcklingevägen 225 147 55 Tumba

Katharina Dahlbäck Mauritzberg 575 446 96 Hålanda 0520-66 80 01 katharina.dahlback@ telia.com

Christina Didriksson Didriks Fåker 120 830 22 Fåker christina.didriksson @berg.se

Annelie Öberg-Rydh Bingsta 1293 840 40 Svenstavik

Karin Holmqvist (v stud) Södra Grev Roseng. 12 703 62 ÖREBRO 019-12 79 27 karin.holmqvist @hotmail.com

Camilla Samuelsson (v stud) Dalaplan 5 D 3 tr 214 28 MALMÖ 040-96 05 24 camila.samuelsson @hotmail.com

Elisabeth Nilsson Sandåsgatan 6 340 14 Lagan

Anders Jansson (stödj, pens) Metargatan 2 116 66 STOCKHOLM 08-702 99 91 anders@saltando.se

Björn Malmqvist (kb) Kanalgatan 106 602 65 Norrköping 011-31 98 98

Triobok: violasolo!

Jag har i min hand Willy Trapps 16 Spielstücke für Viola, Violine und Violoncello.

Det som gläder mig som violast mest är att han har valt att lägga violastämman som melodiinstrument och violinstämman som andrastämma (noter för violin som melodistämma medföljer också).

Det är roliga, lättspelade stycken med tydlig notskrift. Nivån ligger någonstans för mellanstadie- och högstadieelever.

Karaktärerna skiftar med allt från vackra melodiösa slingor som i Värmland och Amazing Grace till mer rytm och fart som i Hava naglia eller Bongo Bongo (latin swing).

Styckena täcker in musik från världens alla hörn och kompositörer. Man finner musik från Hawaii i form av *Aloh Ahe*, spanska Romanze och från Jugoslavien *Kleines Vögelchen*. Bland kompositörerna kan nämnas Mozart (Morgensang), Schumann (Schnitterlieden) och Schubert (Ländler).

För stråklärare som känner att pianostämmor kan kännas övermäktiga ibland eller inte har pianist att tillgå bör nämnas att alla stycken har en ackordanalys som gör att man lätt kan ackompanjera efter bästa förmåga. Det här är ett ypperligt material för, låt säga, en konsert med musik från världens alla hörn, där violan som melodiinstrument får möjlighet att visa sin bredd.

Mirja Mattsson

Willy Trapp Viola voilà – 16 Spielstücke für Viola, Violine und Violoncello Eres-Edition, www.eres.de

Skiva: Bach på viola

Mellan 1717 och 1723 skrev Bach sina sex cellosviter. Man vet inte för vem han skrev dessa underbara stycken. Man är inte ens säker på att

han skrev dem för en cellist eller för en violast. Men det spelar egentligen ingen roll. Musiken är underbar och gör sig minst lika bra på viola som på cello! Det finns massor av inspel-

ningar av dessa och detta är en av dem.

Patricia McCarty är en violast som gör dem bra. Eftersom originalet till sviterna inte finns bevarat har hon studerat bland annat Anna Magdalena Bachs och Kellners manuskript och två artonhundratalsmanuskript för att kunna spela så stiltroget som möjligt på en modern viola med en modern stråke. Ibland kan det kännas lite mekaniskt och stelt, men oftast har hon ett underbart flyt och en nästan celloliknande klang.

McCarty har spelat med musiker över hela världen både som solist och kammarmusiker. Hon är även lärare och har skrivit flera artiklar om violateknik för både Strad, Symphony Magizine, Strings och American String Teacher.

Det är en bra skiva men inte otrolig. En stark trea av fem möjliga!

Emma Johansson, violastudent på kammarmusikprogrammet i Örebro

Patricia McCarty
The Six Cello Suites performed on viola
Ashmont Music, www.ashmontmusic.com

Skiva: Haydn som improvisationsexperiment

Cellisten Gil Selinger har tillsammans med Modern Chamber Orchestra och dirigenten Walter Thompson givit sig i kast med att försöka

å t e r u p p l i v a improvisationskonsten i s.k. klassisk musik för att få oss lyssnare att stanna upp och fundera över hur vi egentligen lyssnar till musik, vad vi har för föreställningar

om den musik vi ska lyssna på och vad den har för syfte. Istället för att använda sig av det improvisationsidiom som rådde på Haydns tid har Selinger och Thompson valt att lyfta in vår tids tonspråk och blanda det med den skrivna originalmusi-ken i något de kallar för "paletter" eller "ljud-måleri", där varje fragment på något vis härrör från partituret. Skivans första tre spår är "ori-ginalversionen" av Haydns Cdurkonsert för cello och orkester. På de nästa får man möta Haydn i en annan skrud där musikerna fått till-gång till de nämnda paletterna och tillsammans improviserar fram ett stycke där man förs fram och tillbaka mellan välkända teman och fragment av helt improvisatorisk karaktär.

Är man intresserad av kompositionstekniska experiment är det här en mycket spännande skiva. Är man däremot ute efter en njutbar tolkning av Haydns konsert bör man se sig om åt ett annat håll, för tyvärr lever varken Gil Selinger som cellist, eller ljudkvaliten upp till mina förväntningar.

Johanna Hedlund, cellolärare i Umeå

Gil Selinger m fl Deconstructing Haydn

Skiva: rekordbra

Finns det bättre musik än Schuberts Arpeggionesonat eller Beethovens Romanser i G-dur och F-

dur? Svar: Ja! Men det är inte mycket!!! Melankolin i Arpeggionesonaten som plötsligt vänds till lekfullhet. Spelet mellan vackra melodier och lekfulla passager. Verket är inte skrivet för viola, men

det gör ingenting, det är fantastiskt ändå. (Dessutom finns det väl ingen som spelar "guitarre d'amor" längre, eller?) Hur som helst, stycket är underbart och Patricia McCarty gör det otroligt bra!

Beethovens romanser då ... de är ju skrivna för violin och då är de jättevackra. Men på viola får de ett nytt djup. En ny dimension som ger kanske lite mer melankoli men ändå ger en utsökt balans mellan kraft och mjukhet som är helt fantastisk!

Men än är inte skivan slut! Den innehåller även Beethovens *Notturno*, ett variationsverk för viola och piano som även det är oerhört tilltalande. Den kraftfulla Marcian som sätter temat följs av smäktande adagion, lekfulla menuetter och dansanta scherzon som i sig är teman med variationer. Ett fantastiskt verk där samspelet mellan pianot och violan gör att man bara kan drömma sig bort ... Verket är ett arrangemang av Beethovens egen serenad för violin, viola och cello. *Notturno* finns i många olika utgåvor och bearbetningar. Den som framförs här är den nu för tiden mest spelade, bearbetad av William Primrose.

Det här är en MYCKET bra skiva! Det är väldigt bra musik och skickliga musiker som verkligen gör dessa stora verk rättvisa!

Emma Johansson

Schubert (Arpeggione Sonata) & **Beethoven** (Romances & Notturno)

Patricia McCarty (viola), Martin Amlin (piano)

Ashmont Music, www.ashmonymusic.com

Violaantologi: skaffa!

Här kommer ett riktigt bra material för viola. *Time Piece*s 1 & 2 visar på bredden av musik skriven på 1300-talet och fram

till våra dagar. Alla stycken presenteras i kronologisk ordning i varje volym.

> Det är väl utvalda stycken arrangerade för viola och piano som spänner över ABRSM:s Grade 1–5.

Alla stycken – böckerna innehåller även två originalkompositioner – har omsorgsfullt bearbetats av Philip Bass och Paul Harris för att eleven även på tidigt stadium snabbt ska utveckla sin spelteknik, notomfång och få spela i olika svåra tonarter, allt med en tydlig progression och tillhörande väl arrangerade pianostämmor för läraren att ackompanjera.

Med kompositörer från Susato till Joplin och från Mozart till Mancini ger detta material eleven en god känsla för olika musikstilar genom århundraden, något som är värdefullt för fortsatta spelstudier.

Time Pieces 1 & 2 är verkligen ett roligt material som jag varmt rekommenderar alla violalärare att inhandla.

Mirja Mattsson

Philip Bass & Paul Harris, red. Time Pieces volume 1 & 2 ABRSM publishing

Skiva: hackbräde & fiol

Detta är gruppen Fireweeds första inspelning, och de har använt sig av ett flertal välbekanta

melodier. Violinsten Regina Edgar är 16 år och spelar med sina betydligt äldre spelkamrater Ken Case (div. kompinstrument), Kathy Case (hackbräde), John Harrison

(bodhran) och Mary Harrison (autoharp) – här har åldern ingen betydelse.

Alla melodierna är instrumentala. De mest kända är kanske *Drowsy Maggie*, *Lady Anne Montgomery*, *Boys of Blue*, *Kesh Jig* och *Musical Priest*.

Instrumenteringen är inte helt vanlig. Fiol, gitarr, bodhran (den irländska handtrumman) och irländsk bouzouki känner vi igen, men hackbrädet hör vi inte lika ofta. Det för kanske tankarna snarare till ungerska och rumänska virtuoser. Här används hackbrädet både som komp och som melodiinstrument.

Skivan är trevlig att lyssna på i sin enkelhet och här finns flera låtar att använda sig av i det musikantiska arbetet. Synd att bas och gitarr på några låtar tar över soundet och blir för starka. (He glommer, på Burträskmål.)

Siw Burman, fiollärare i Lycksele

Fireweed Living the Tradition – Capturing the Celtic Spirit www.fireweedspirit.com forts Nya medlemmar

Hanna Magnusson (v stud) Kristianstadsgatan 5 214 23 MALMÖ 040-611 22 55 hannam @brainchilddesign.com

Lena Kästel (v, vla) Lukasvägen 12 272 95 Simrishamn

Charlotte Odenhall (v) Östra Promenaden 14, 5 tr 602 27 Norrköping

Christer Samuelsson (v) Bondegatan 28 595 53 Mjölby 0142-124 32

Monia Sundin (v, vla) Sormvägen 88 582 74 Linköping 013-27 05 70

Anders Neiker (c) Ingesundsvägen 29 A 671 33 Arvika 0570-198 55

Anne-Berit Halvorsen (v) Arnebråtveien 38B N-0771 Oslo Norge

Cecilia Carbin Öhlander (c) Näsbydalsvägen 14, 5 tr 183 37 Täby 08-17 75 17

Nya adresser: Pernilla Persson Köpmangatan 16 826 30 Söderhamn 0270-28 46 45

Susanne Sörbring (tidigare Gustavsson) Schultzvägen 14 170 63 Solna

Protokoll

fört vid Svenska Stråklärarförbundets årsmöte i Norrköping 15 mars 2003

§1 Förbundsordförande Eva Bogren hälsade de närvarande välkomna, förklarare årsmötet öppnat och tackade Päivikki Wirkkala-Malmqvist och hennes kollegor på Norrköpings kulturskola för helgens arrangemang.

§2 Eva Bogren valdes till mötesordförande.

§3 Anna Braw valdes till mötessekreterare.

§4 Marita Sandberg och Vivianne Vikersjö valdes till justeringsmän.

§5 Årsmötet konstaterade att kallelse till årsmöte sänts ut i laga ordning.

§6 Årsmötet godkände dagordningen.

§7 Årsberättelsen för år 2002 lästes upp och godkändes.

§8 Revisionsberättelsen för år 2002 lästes upp och godkändes.

§9 Årsmötet beslutade att ge förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2002.

§10

Under punkten "Övriga ekonomiska frågor" redogjorde förbundskassör Johan Falk för förbundets ekonomi, som under 2002 på grund av kostnader för geografiskt spridd styrelse och tidningsutgivning – båda delarna i sig eftersträvansvärda – lidit stora påfrestningar. Tänkbara lösningar diskuterades med utgångspunkt i olika förslag från kassör och övriga medlemmar. Då medlemsavgiften, som fastställs på det årliga höstmötet, inte höjts på flera år beslutade årsmötet att för höstmötet föreslå en översikt av medlemsavgifterna. Övriga tänkbara inkomstkällor är etikettförsäljning till skolor, firmor etc som vill nå medlemmarna genom egna utskick, försäljning av annonser i ESTA Newsletter samt värvning av fler medlemmar. Konstaterades att alla kan hjälpa till med detta.

Utskick på gång?

Har du en broschyr, en katalog eller ett informationsblad som behöver komma ut till stråklärare och deras elever? Om kurser, om konserter, om din folkhögskola, om instrument, om notförsäljning? Köp adressetiketter från Svenska Stråklärarförbundet! Vi har över 400 medlemmar, spridda över hela landet. Du kan välja alla eller få etiketter till dem som bor i ett visst område eller spelar ett visst instrument. Etiketterna kostar 1 kr/st + startavgift 100 kr.Ett billigt sätt att träffa alldeles rätt med marknadsföringen! För mer information och för beställning av etiketter, kontakta vår kassör Johan Falk, j.falk@chello.se

§11

Årsmötet beslutade att enligt valberedningens förslag omvälja de styrelseledamöter vars perioder gick ut i och med detta årsmöte. Styrelsen är därför år 2003 denna:

I iii a	rsmötet
Ordförande Eva Bogren 2005	
Vice ordförande Lisbeth Vecchi 2004	
Sekreterare Anna Braw 2005	
Vice sekreterare Päivikki Wirkkala-Malmqvist 2004	
Kassör Johan Falk 2004	
Övrig ledamot Torleif Thedéen 2004	
Övrig ledamot Siw Burman 2005	
Övrig ledamot Ingemar Edström 2005	

§ 12

Övriga val för perioden fram till årsmötet 2004:

Revisorer: Peter Eriksson och Helena Hansson

Revisorssuppleanter: Siv Gadéus och Ingvar Kullberg

Valberedning: Sören Jansson (sammankallande), Eva Fredljung och Friedrich Weigel

§13

Övriga frågor:

Kjell-Åke Hamrén, tidigare förbundsordförande, valdes till hedersmedlem.

Påmindes om att det är Svenska Stråklärarförbundet som nominerar kandidater till Ingrid och Per Welins pris för stråkpedagoger (förra året tilldelades Maja Vogl detta pris).

Kjell-Åke Hamrén rapporterade om det fortskridande arbetet med Sven Karpes minnesfond, som förhoppningsvis kan dela ut sina första stipendier nästa år.

Påmindes om vår tidigare förbundsordförande professor Harald Thedéens 80-årsdag i augusti.

§14

Årsmötet förklarades avslutat.

Anna Braw, sekreterare

Vivianne Vikersjö, justerare (

Eva Bogren, ordförande

Marita Sandberg, justerare

Har du bytt adress? Eller har du skaffat en ny e-postadress somkan vara bra för oss att ha? Är du osäker på om du betalat in medlemsavgiften för i år? Eller står det fel på adresslappen när du får utskick från oss?

Det är vår kassör, Johan Falk, som har hand om medlemsregistret, och det är honom du tar kontakt med när frågan eller uppgiften gäller ditt medlemskap.

j.falk@chello.se, 08-661 75 05 (b), 08-16 18 41 (a), 08-664 3000 (fax)

Johan Falk, Skeppargatan 23 ög 3 tr, 114 52 Stockholm

Stråkdagarna är tillbaka.

Välkomna till Artisten i Göteborg 27–29 oktober!

Kom och musicera tillsammans med Kungsbacka Pianotrio, som är vår internationellt verksamma pianotrio med hela världen som sitt arbetsfält och som dessutom är lärare vid Göteborgs Musikhögskola.

Möt Edgar Gabriel direkt från USA i en härlig improvisation!

Vi är glada att kunna presentera ett mycket innehållsrikt program där vi vet att många kommer att bli nöjda och inspirerade.

Hjärtligt välkomna till årets stråkpedagogdagar på Artisten i Göteborg 27-29 oktober 2003!

Tiden går fort och det är alltså snart två år sedan vi arrangerade Stråkpedagogdagarna som nu har fått byta namn till Stråkdagarna.

Med ergonomiska förtecken får vi musicera tillsammans med **Kungsbacka Pianotrio** som består av **Malin Broman**, violin, **Jesper Svedberg**, cello samt **Simon Crawford Phillips**, piano. De kommer dessutom att bjuda oss på en minnesvärd konsert under tisdagskvällen.

Läs gärna mer om trion på deras hemsida: www.pianotrio.com

Från USA kommer en spännande gäst, nämligen **Edgar Gabriel**, violinist och pedagog. Han vill visa på violinens möjligheter i alla musikstilar. Han utövar själv både jazz, pop, rock, folkmusik samt klassisk musik. Hans bok *String Groove* är ett spännande improvisationsmaterial där man har möjlighet att lära sig improvisera oavsett ålder. Än så länge finns materialet endast för violin eller c-instrument, men materialet är överförbart till andra instrument! Under hösten kommer materialet även att finnas för viola och cello.

Läs gärna mer om Edgar på hans hemsida: www.edgargabriel.com

Bertil Pohl, instrumentmakare, kommer att berätta för oss hur vi ska sköta våra instrument och vi kommer även att få lära oss vad man kan klara av att göra själv och när det är dags att lämna in instrumentet till en instrumentmakare.

Petra Hellqvist, cellist och pedagog, startade i början på 1990-talet en egen blomstrande musikskola, Linnéstråket i Göteborg. Petra kommer att berätta om utvecklingen som har lett till att hon i dag har ett 30-tal aktiva celloelever samt en hel del celloensembler.

Petra har dessutom under åren skrivit en hel del arrangemang för celloensemble som vi får ta del av.

Vigo Freij från notaffären Musica Vigorosa kommer att ha repertoarspel med stråkorkesterarrangemang. Där får vi möjlighet att prova, höra och se materialen så att det blir lättare för oss att hitta rätt i notvärlden.

Anna-Maria Koziomtzis, rytmikpedagog vid Göteborgs Musikhögskola, kommer att medverka med ett seminarium med ergonomisk inriktning.

Johan Stern, alternerande solocellist och tillika lärare vid Musikhögskolan i Göteborg, kommer att musicera med cellisterna samt berätta om egna pedagogiska tankar.

Vi arbetar på att **Jonas Simonsson** som är ansvarig för världsmusiken vid Göteborgs Musikhögskola ska komma för att föreläsa om stråkinstrumentens betydelse i andra kulturers musik.

Kitty Pääkkönen, violin- och ensemblepedagog, låter oss ta del av eget orkestermaterial för skolorkester, *International Swing Strings*.

Vi arbetar även på att få hit **Helena Wattström** och **Birgitta Strömberg**, för att berätta om Ramseband, deras egen undervisningsform för särskolebarn. De är för närvarande på turné i Japan så vi har ännu inte fått något svar från dem.

Vi hoppas på stor uppslutning i oktober! Varmt välkomna till Artisten 27–29 oktober 2003! Anmälningsblankett finns på nästa sida.

Kontaktpersoner:

Ylva Lundberg tel. 031-52 97 01 Andrine Bendixen Mangs tel. 031-795 34 12 samt e-post: andrine.bendixen.mangs@telia.com

Anmälan till Stråkdagarna 2003

Anmälan är bindande. Det går **inte** att anmäla sig till enstaka dagar. Kursavgiften faktureras före kursdagarna.

För lägre kursavgift krävs medlemskap i SSF/ESTA tecknat före den $\underline{31~augusti}$.

Studerande bör med studerandeintyg eller kopia på kvitto för betald kåravgift ht -03.

Vid återbud faktureras en registreringsavgift på 400:-.

Kursavgift:

Grupper med 6 eller fler deltagare på samma faktureringsadress får 10% rabatt på kursavgiften. Stråkdagarna bjuder på fika samtliga dagar. Övrig kost samt logi ingår ej.

För information, kontakta Ylva Lundberg: telefon: 031-52 97 01 eller Andrine Bendixen Mangs via e-post andrine.bendixen.mangs@telia.com eller telefon: 031-795 34 12.

Kopiera gärna talongen Kopiera gärna talongen åt dig själv och dina kollegor!

OBS Glöm inte att föranmäla måndagskvällens fest. Kostnad 120 kr.

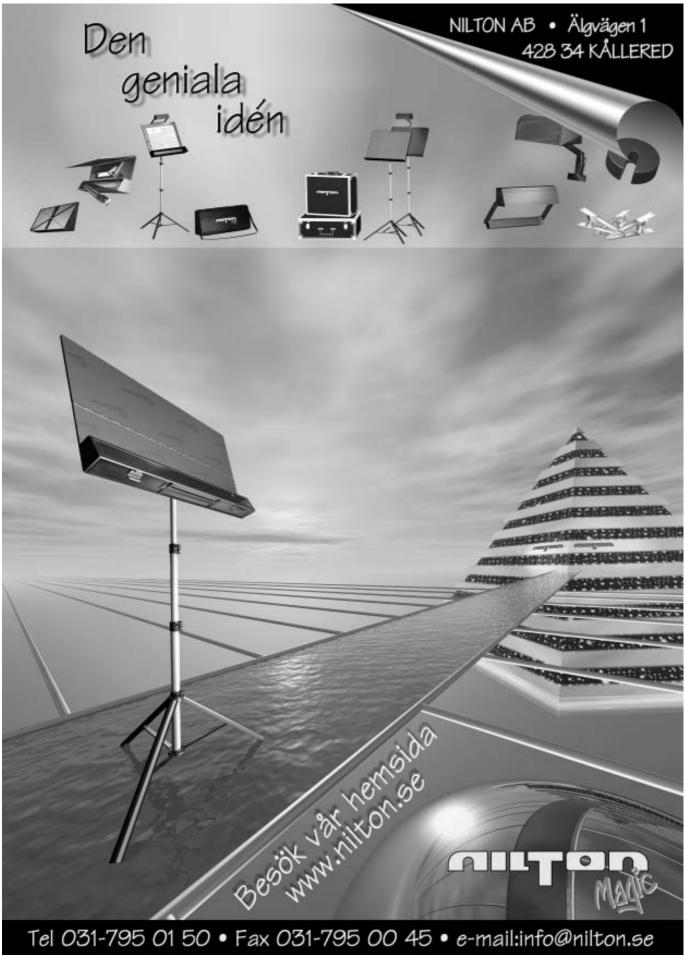
Medlem i Svenska Stråklärarförbundet ESTA: 2000:-	Icke medlem: 2350:-	
Studerande medlem i SSF/ESTA: 700:-	Studerande icke medlem: 850:	
OBS! Årets priser är inkl. 6 % moms som är avdragsgill för a	rbetsgivaren.	
HÄRMED ANMÄLER JAG MIG TILL STRÅKDAGARNA 2003		
aam häriar måndag 27/10 kl. 10 00 aah avalutaa an	adag 20/40 aa kl 42 00	

som börjar måndag 27/10 kl. 10.00 och avslutas onsdag 29/10 ca kl. 13.00.		
Namn:		
Adress:	Postadress:	
E-post:	Telefon:	
Instrument:		
Jag anmäler mig till Stråkfesten på måndagskvällen kr 120:- ord. buffé veg. alt (Festen betalas kontant vid incheckningen) Jag vill ha kommande information via e-post		
Faktura på kursavgiften sändes till:		
Namn:		
Adress:	Postadress:	
E-post:	Telefon:	

Musik/Kulturskolans Organisationsnummer (**OBS viktigt!**): Personnummer (endast privatpersoner):

SISTA ANMÄLNINGSDAG 12 SEPTEMBER!

Anmälan skickas till: Stråkdagarna, Musikhögskolan, Box 210, 405 30 Göteborg eller via fax: 031 - 773 40 30 eller e-post: andrine.bendixen.mangs@telia.com

Tel 031-795 01 50 • Fax 031-795 00 45 • e-mail:info@nilton.se

Birka Musiklinje

Klassiskt/Jazz

Inspirerande stråkinstrumentstudier i härlig miljö!

Våra stråklärare: Bengt-Eric Norlén – violin, viola Öyvind Gimse – cello

www.musiklinjen.com

N NILSSON FIOLBYGGARE AB

Etabl. 1888

ALLT INOM STRÅKINSTRUMET

STORT URVAL: FRÅN NYBÖRJARINSTRUMENT TILL ITALIENSKA, FRANSKA, TYSKA, SVENSKA ETC. MÄSTARINSTRUMENT. STRÅKAR, ETUIER, STRÄNGAR, AXELSTÖD, HARTS M.M. REPARATIONER.

N NILSSON FIOLBYGGARE AB ERIKSLUSTVÄGEN 62 S-216 18 MALMÖ, SWEDEN

TEL. 040-15 98 03, FAX. 040-15 97 47 POSTGIRO 376 69-9, BANKGIRO 555-5578 VAT-no: SE556089823001

ORG.nr: 556089-8230

Innehar F-SKATTEBEVIS

MEMBER OF:

International Society of Violin and Bow Makers · Verband Deutscher Geigenbauer und Bogenmacher e. V.

Stoppdatum för höstterminens första nummer: 15 juli 2003. Skriv!

Mona Lisa Sound

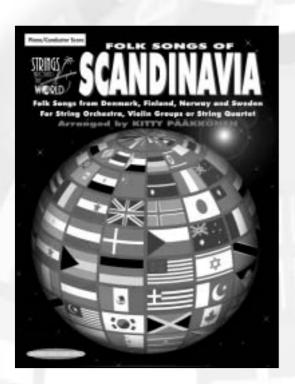
Music for the ears AND the eyes.

Sheet music for all grades Zeppelin, Stones, & much more!

Turn Kids On To Strings with Rock String Quartet Music

Made famous by The Grammy nominated Hampton String Quartet

Call 212-987-1716 (U.S.) for your FREE catalog or Visit www.MonaLisaSound.com The Strings Around the World series is designed for student string orchestras, string quartets, or violin groups. The arrangements are not technically difficult, but some contain rhythmic challenges for fun and training, which are easily worked out in rehearsals. The rhythmic and tonal variations of these folk songs provide enjoyment to performers and audiences alike.

FOLK SONGS OF SCANDINAVIA

(Folk Songs from Denmark, Finland, Norway, and Sweden) arranged by Kitty Pääkkönen

Titles are: Det var en lördagsafton (Denmark) • Pigen synger (Denmark) • Nå skiner sola (Norway) • Ringnesen (Norway) • On neidolla punapaula (Finland) • Emma (Finland) • Ack Värmeland, du sköna (Sweden) • Äppelbo gånglåt (Sweden) • Gammal fäbodpsalm (Sweden).

(0756) Score \$7.95 (0757) Violin 1 \$3.95

(0758) Violin 2 \$3.95

(0766) Violin 3 \$3.95

(0759) Viola \$3.95

(0760) Cello \$3.95 (0765) Bass \$3.95

Also a part of the Strings Around the World series:

FOLK SONGS OF AUSTRALIA

arranged by Lois Shepheard

(0782) Score \$7.95

(0783) Violin 1 \$3.95

(0784) Violin 2 \$3.95

(0788) Violin 3 \$3.95

(0785) Viola \$3.95

(0786) Cello \$3.95

(0787) Bass \$3.95

FOLK SONGS OF THE U.S.A

arranged by William Starr

(0796) Score \$7.95

(0797) Violin 1 \$3.95

(0798) Violin 2 \$3.95

(0956) Violin 3 \$3.95

(0799) Viola \$3.95

(0838) Cello \$3.95

(0839) Bass \$3.95

For more information about the Strings Around the World series, please call +1.305.620.1500, ext. 7399.